

**Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie wsi Stary Górnik,
Stary Otok w gminie Oława**

**PROGNOZA SKUTKÓW WPŁYWU USTALEŃ
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENU POŁOŻONEGO
W OBRĘBIE WSI STARY GÓRNIK, STARY OTOK W GMINIE OŁAWA
NA ŚRODOWISKO**

Spis treści:

A. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	3
I. ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA.....	3
II. GŁÓWNE CELE PROJEKTOWE.....	3
2. ZAPISY PLANU ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	4
III. POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
B. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	6
C. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	7
E. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	9
F. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	9
1. Położenie i rzeźba terenu.....	9
2. Budowa geologiczna	10
2.2. Gleby.....	11
3. Warunki klimatyczne.....	11
4. Hydrografia	12
4.1. Wody powierzchniowe i zagrożenia powodziowe.....	12
4.2. Wody podziemne	14
5. Środowisko przyrodnicze.....	15
5.1. Biotyczne elementy środowiska.....	15
5.2. Istniejące obszary chronione	15
5.3. Obszary zasługujące na ochronę	17
5.5. Uwarunkowania wynikające z charakteru i stanu środowiska przyrodniczego.....	18
6. Środowisko kulturowe.....	19
7. Charakterystyka układu komunikacyjnego.....	19
7.1. Komunikacja kołowa i kolejowa.....	19
7.2. Żegluga i transport wodny.....	19
8. Stan środowiska i źródła jego zagrożeń.....	20
8.3. Jakość wód powierzchniowych.....	23
8.4. Jakość wód podziemnych.....	24
9. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	24
G. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	25
H. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	25
I. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLE MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU.....	26
J. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	27
1. Oddziaływanie projektu planu na integralność obszaru Natura 2000 „Grądy w Dolinie Odry”	28
2. Obszar specjalnej ochrony ptaków „Grądy Odrzańskie” PLB020002	30
V. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	31
I. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ I OCENA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PLANU NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA.....	31
III. SYNTETYCZNA OCENA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PLANU	31
K. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	34
L. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.....	34

Część graficzna

1. Prognoza skutków wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie wsi Stary Górnik, Stary Otok w gminie Oława na środowisko; skala 1:2 000.

WPROWADZENIE

Podstawą opracowania planu jest umowa zawarta pomiędzy pracownią projektową JBPIP, a Gminą Olawa na opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie wsi Stary Górnik, Stary Otok w gminie Olawa zgodnie z uchwałą nr XLIV/287/2013 Rady Gminy Olawa z dnia 30.04.2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie wsi Stary Górnik, Stary Otok w gminie Olawa.

Niniejsza prognoza została wykonana w związku z wymogiem art. 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2016 poz. 353 z późn. zm.).

A. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

I. ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA

Zgodnie z art. 51 ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko prognoza zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami, informacje te znajdują się w rozdziale **A**;
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy, informacje te znajdują się w rozdziale **B**;
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania, informacje te znajdują się w rozdziale **C**;
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko, informacje te znajdują się w rozdziale **D**;
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym, informacje te znajdują się w rozdziale **E**;
- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, informacje te znajdują się w rozdziale **F**;
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, informacje te znajdują się w rozdziale **G**;
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. O ochronie przyrody, informacje te znajdują się w rozdziale **H**;
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania planu, informacje te znajdują się w rozdziale **I**;
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, informacje te znajdują się w rozdziale **J**;
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru natura 2000 oraz integralność tego obszaru, informacje te znajdują się w rozdziale **K**;
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, informacje te znajdują się w rozdziale **L**.

II. GŁÓWNE CELE PROJEKTOWE

W ustaleniach projektu planu został zawarty zakres ustawowy zgodny z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2016 poz. 778). Zawarto w nim ustalenia związane ze

strukturą funkcjonalno-przestrzenną, zasadami ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz kształtowania zabudowy, a także elementy komunikacji i infrastruktury technicznej. **W ramach struktury funkcjonalno-przestrzennej nie zostały wyznaczone nowe tereny pod zabudowę.**

W zakresie ochrony środowiska przyrodniczego wskazano:

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Grądy w Dolinie Odry” PLH020017
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków (OSOP) NATURA 2000 „Grądy Odrzańskie” PLB020002,
- Projektowany: Park Krajobrazowy: Doliny Środkowej Odry, „Nadodrzańskiego Oławsko- -Wrocławskiego Park Krajobrazowy”,
- Rezerваты przyrody,
- Użytki ekologiczne,
- Pomniki przyrody,
- Teren polderów zalewowych,
- Granica obszaru zalewowego,
- Główny zbiornik wód podziemnych,
- Tereny użytkowane rolniczo oraz leśnie.
- Tereny wód powierzchniowych śródlądowych.

W zakresie ochrony środowiska kulturowego wskazano:

- Granica strefy „B” ochrony konserwatorskiej,
- Granica strefy „OW” ochrony reliktywów archeologicznych,
- Granica strefy „K” ochrony krajobrazu kulturowego,
- Zasięg strefy „E” ochrony ekspozycji,
- Zabytkowe układy zieleni; stanowiska archeologiczne znajdujące się w ewidencji; stanowiska archeologiczne.

W zakresie infrastruktury przyjęto następujące ustalenia:

- zaopatrzenie w wodę w powiązaniu z magistralnym systemem wodociagowym gminy, lub wykorzystywanie własnego ujęcia wody,
- odprowadzanie ścieków w powiązaniu z magistralnym systemem wodociagowym gminy lub w systemie indywidualnym,
- zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych źródeł ciepła,
- zaopatrzenie w energię elektryczną poprzez rozbudowę i budowę linii elektroenergetycznych oraz stacji transformatorowych.

W planie tym ustala się utrzymanie istniejących istniejącego zainwestowana zgodnie z obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz decyzjami o warunkach zabudowy. **Plan nie przeznaczony nowych terenów dla realizacji zabudowy.**

2. ZAPISY PLANU ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.

- 1) Zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć zaliczonych do zawsze znacząco oddziałujących na środowisko, o których mowa w przepisach odrębnych, za wyjątkiem obiektów związanych z lokalizacją inwestycji celu publicznego oraz komunikacji, obsługi jej, jak i infrastruktury technicznej,
- 2) Zakazuje się odprowadzania ścieków nieoczyszczonych do wód gruntowych, powierzchniowych oraz do gruntu oraz należy odpowiednio zabezpieczyć środowisko gruntowo-wodne przed infiltracją zanieczyszczeń;
- 3) Dopuszcza się wykorzystanie wód deszczowych dla potrzeb zarządcy terenu wyznaczonego
- 4) w planie oraz terenów sąsiednich zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 5) Nakazuje się zachowanie i rozbudowę liniowych elementów zieleni wysokiej, tworzących pasma zieleni izolacyjnej dla dróg, o ile nie koliduje to z bezpieczeństwem ruchu pojazdów;
- 6) Utrzymanie na terenach zieleni urządzonej, zielni istniejącej, wprowadzenie zieleni średnio wysokiej oraz wysokiej, przy tym dobór gatunkowy musi gwarantować długotrwałe jej utrzymanie.

- 7) Ustala się następujące zasady dla ochrony przed hałasem, dopuszczając natężenia hałasu dla poszczególnych terenów o różnych zasadach zagospodarowania, w tym:
 - a) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczonych na rysunku planu symbolami MN – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej określonej w przepisach odrębnych;
 - b) dla terenów usług, oznaczonych na rysunku planu symbolem MU – jak dla terenów mieszkaniowo – usługowych określonych w przepisach odrębnych;
 - c) dla terenów: zieleni parkowej, oznaczonych na rysunku planu symbolem ZP jak dla terenów rekreacyjno – wypoczynkowych, określonych w przepisach odrębnych;
 - d) dla obiektów realizowanych oraz modernizowanych, mogących zwiększać zagrożenie hałasem, nakazuje się wyposażenie ich w urządzenia o podwyższonej izolacyjności akustycznej, ograniczające emisję hałasu.
- 8) Lokalizacja nowej zabudowy wzdłuż dróg, oznaczonych symbolami KDG, KDD, powinna uwzględniać zachowanie norm dopuszczalnego natężenia hałasu.
- 9) Nakazuje się ograniczenie zasięgu uciążliwości dla środowiska prowadzonej działalności gospodarczej, do obszaru, do którego inwestor posiada tytuł prawny, a znajdujące się w jego obszarze pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi, winny być wyposażone w techniczne środki ochrony przed tymi uciążliwościami; zasięg ten nie może przekraczać wartości dopuszczalnych na granicy własności terenu lub wyznaczonych decyzjami administracyjnymi stref ograniczonego użytkowania.
- 10) Linie zabudowy należy kształtować z zastosowaniem przepisów odrębnych dla terenów z przeznaczeniem pod zabudowę:
 - a) znajdującym się w sąsiedztwie lasu,
 - b) w sąsiedztwie dróg głównych oznaczonych symbolami KDG w odległości co najmniej 8 m od krawędzi jezdni drogi na obszarze zabudowy i 20 m na terenie niezabudowanym, a w przypadku występowania historycznej linii zabudowy - zgodnie z jej przebiegiem.
- 11) Dla terenów z przeznaczeniem pod zabudowę wyznacza się pasy obsługi technicznej z zakazem zabudowy, o szerokości ustalonej przez zarządcę sieci elektro – energetycznej, która może ulegać zmianie na podstawie przepisów odrębnych oraz w związku z przebudową jej odcinków.
- 12) Przy zagospodarowaniu poszczególnych obszarów, objętych ustaleniami planu, należy przyjąć zasadę, że istniejące urządzenia melioracyjne muszą zostać bezwzględnie zachowane i zabezpieczone, w sposób umożliwiający spełnienie przez nie aktualnie pełnionych i wynikających z nowego sposobu zagospodarowania terenu. Dopuszcza się zarurowanie rowów melioracyjnych i cieków kolidujących z planowanym zagospodarowaniem, na warunkach określonych w przepisach odrębnych.
- 13) Porządkowanie gospodarki cieplnej, w ramach budowy nowych systemów grzewczych oraz prac modernizacyjnych, poprzez preferowanie paliw i systemów ekologicznych.
- 14) Na obszarze planu nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.
- 15) W przypadku lokalizacji na w obszarach „Natura 2000” działalności zakwalifikowanych, jako mogących pogorszyć stan środowiska przyrodniczego, wymagane jest sporządzanie raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla inwestycji oddziałujących na środowisko, lokalizowanych na terenie projektowanego obszaru „Natura 2000” (Obszarze Specjalnej Ochrony „Grądy Odrzańskie”- PLB 020002). Przed podjęciem inwestycji należy dokonać oceny wpływu przedsięwzięcia na gatunki roślin i zwierząt oraz siedliska przyrodnicze.

III. POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

W związku z brakiem przeprowadzonego postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, dotyczącego projektu koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju, oraz projektu strategii rozwoju regionalnego, należy stwierdzić brak możliwości powiązania tych prognoz z niniejszym dokumentem. Nie mniej projekt planu jest zgodny z ustaleniami strategii rozwoju gminy. W pracach planistycznych nad zmianą planu brane były pod uwagę, również uwarunkowania oraz analizy zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym opracowanym w 2014 roku. Ponadto przeanalizowano:

- 1) Rozporządzenia Nr 1/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z dnia 4 lutego 2013 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody powierzchniowej dla miasta Wrocławia zlokalizowanej na terenie m. Wrocław oraz powiatów: wrocławskiego, oławskiego w województwie dolnośląskim oraz powiatu brzeskiego w województwie opolskim;
- 2) Plan zadań ochronnych obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty „Grądy w Dolinie Odry”

- PLH020017 w województwie dolnośląskim i opolskim na lata 2014-2023 (projekt);
- 3) Plan zadań ochronnych obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Grądy Odrzańskie” PLB020002 w województwie dolnośląskim i opolskim na lata 2014-2023 (projekt);

B. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Zakres prac nad opracowaniem prognozy objął następujące elementy:

- rozpoznanie i charakterystykę stanu i funkcjonowania środowiska,
- ocenę przydatności wybranych komponentów środowiska dla jego rozwoju przestrzennego,
- określenie przyrodniczych predyspozycji do kształtowania struktury funkcjonalno- przestrzennej,
- ocena wpływu poszczególnych zmian w zagospodarowaniu elementów środowiska oraz ich wzajemnych powiązań,
- syntetyczna ocena skutków realizacji ustaleń.

Podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 -j.t. z późniejszymi zmianami)
2. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2015 poz. 469 j.t. z późniejszymi zmianami).
3. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2014 poz. 1153 j.t. z późniejszymi zmianami)
4. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o zmianie ustawy - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2015 poz. 196 j.t. z późniejszymi zmianami)
5. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2016 poz. 778),
6. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. (Dz.U. z 2015 poz. 909 j.t. z późniejszymi zmianami),
7. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2013.1232 j.t. z późniejszymi zmianami)
8. Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2016 poz. 353 z późn. zm.)
9. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U.2013.21 z późniejszymi zmianami)

Opracowania wykorzystane przy sporządzeniu prognozy:

1. „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oława” przyjętego Uchwałą Nr XXXVII/359/2005 Rady Gminy Oława z dnia 16 grudnia 2005 r.
2. Zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oława” Uchwała nr XXI/141/2008 z dnia 12.03.2008r., Uchwała nr XLVIII/314/2009 z dnia 27.11.2009r., Dokument Uchwała Rady Gminy Oława nr XXV/141/2012 z 27.02.2012r., Uchwała Rady Gminy Oława nr LII/321/2013 z 30.09.2013r., Uchwała Rady Gminy Oława nr LXIII/374/2014 z dnia 07.03.2014 r., Uchwała Rady Gminy Oława nr LXIV/385/2014 z 27.03.2014r.,
3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:
 - a) Uchwała Rady Gminy Oława nr XXXVII/204/2012 z dnia 28.12.2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w obrębie wsi Bystrzyca, Stary Górnik, Stary Otok w gminie Oława;
4. Ekofizjografia podstawowa dla gminy Oława, 2014.
5. Inwentaryzacja stanu zagospodarowania przestrzennego, 2013r.; opracowanie własne zespołu autorskiego.
6. Plan zadań ochronnych obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty „Grądy w Dolinie Odry” PLH020017 w województwie dolnośląskim i opolskim na lata 2014-2023 (projekt);
7. Plan zadań ochronnych obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Grądy Odrzańskie” PLB020002 w województwie dolnośląskim i opolskim na lata 2014-2023 (projekt);
8. *Europejska Konwencja Krajobrazowa*, Florencja dnia 20 października 2000 r.
9. Plan rozwoju lokalnego gminy Oława na lata 2004-2006 z projekcją na lata 2007-2013; Instytut Funduszy Europejskich;
10. Strategia rozwoju turystyki w gminie Oława na tle subregionu „Kraina Grądów Odrzańskich” Dolnośląska

- Organizacja Turystyczna; Wrocław, marzec 2009;
11. Plan urządzeniowo-rolny; Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych; Wrocław, marzec 2007r.;
 12. Program ochrony środowiska gminy Oława; BMT POLSKA SP. Z O.O.; Oława 2011;
 13. Strategia rozwoju gminy na lata 2000-2015; Zarząd Gminy Oława, Zespół Liderów Lokalnych; listopad 1999;

Materiały źródłowe wykorzystane przy sporządzeniu prognozy:

1. Mapa topograficzna w skali 1:10 000 z Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.
2. Plan urządzenia lasu na okres od 01.01.2004 r. do 31.12.2013 r.; taksator BULiGL; Brzeg 2004;
3. Mapa hydrogeologiczna Polski 1:50 000, arkusz Oława, Objaśnienia do mapy hydrogeologicznej Polski; Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1998;
4. Szczegółowa mapa geologiczna Polski 1:50 000, arkusz Wrocław, objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski; Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2002;
5. Mapa sozologiczna Polski; Komentarz do mapy sozologicznej Polski; Główny Geodeta Kraju. Warszawa 2006;
6. Mapa hydrograficzna Polski. Główny Geodeta Kraju. Warszawa 2000,
7. Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych wymagających szczególnej ochrony, AGH Kraków 1999;
8. Mapa historyczna gminy Oława z Archiwum Map Zachodniej Polski.

C. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.

Zaleca się prowadzenie okresowego monitoringu stanu klimatu akustycznego obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi, w celu określenia tendencji zmian w tych obiektach oraz zapobieganiu uciążliwości związanych z obsługą komunikacji.

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu planu pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. Skutki realizacji omawianego dokumentu podlegają badaniom w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring poszczególnych komponentów środowiska prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, starosta powiatu, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne.

Zgodnie z art. 55 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko organ opracowujący dokument (Wójt Gminy) prowadzi monitoring skutków realizacji postanowień planu w zakresie oddziaływania na środowisko (np. hałasu, jakości gleb, wód, realizacji zabudowy terenów w planach miejscowych). Monitoring ten powinien być prowadzony w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a także innych badań wykonywanych w zależności od zapotrzebowania np. w przypadku pojawienia się skarg mieszkańców na uciążliwości prowadzonej działalności w oparciu o plan.

W trakcie przeprowadzania kontroli realizacji postanowień planu należy między innymi monitorować (wywiad środowiskowy) sytuacje konfliktogenne pomiędzy terenami z zielenią nieurządzoną. W przypadku stwierdzenia konfliktów należy podjąć odpowiednie działania, zmierzające do wyegzekwowania od zarządzających uciążliwymi obiektami zachowania norm środowiskowych.

Podstawą prawną opracowania oceny jest Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w tym zwłaszcza art. 32 o treści:

- w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem decyzji zamieszczonych w rejestrach,(....) oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego;

- wójt gminy przekazuje radzie gminy wyniki analiz, o których mowa w ust. 1, po uzyskaniu opinii gminnej lub innej właściwej, (...) komisji urbanistyczno-architektonicznej, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania, o których mowa w art. 27 ustawy;
- przy podejmowaniu uchwały, o której mowa w ust. 2, rada gminy bierze pod uwagę w szczególności zgodność projektu studium albo planu miejscowego z wymogami wynikającymi z przepisów art. 10 ust. 1 i 2, art. 15 oraz art. 16 ust. 1.

TABELA 3

Sposób uwzględnienia problemów ochrony środowiska oraz zasad ład przestrzennego

Lp.	Problemy ochrony środowiska i ład przestrzennego	Sposób uwzględnienia w planie
1.	Trasy komunikacyjne, drogi zbiorcze, lokalne	Droga zbiorcze i lokalne, nie wprowadzą obciążeń dla środowiska związanego z zamieszkiwaniem, czasowym i stałym pobytem ludzi.
2.	Ochrona zespołów zadrzewień	Brak oddziaływania.
3.	Wpływ na tereny leśne	Brak oddziaływania.
4.	Wpływ na obszary o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne	Plan wprowadza ustalenia dotyczące obiektów wpisanych do ewidencji i rejestru zabytków.
5.	Wpływ na obszary objęte ochroną prawną	Nowe przeznaczenia zapisane w planie będą nieznacznie oddziaływać na obszary objęte ochroną prawną.

D. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego dla gminy Oława nie spowoduje powstania oddziaływań transgranicznych ze względu na brak identyfikacji takich oddziaływań. Brak możliwości oddziaływania ustaleń planistycznych, w zakresie kształtowania struktury osadniczej gminy wykazany jest poprzez następujące wnioski wynikające z analiz:

1. ustalenia zawarte w planie nie wprowadzają nowych przeznaczeń uciążliwych w stosunku do zdiagnozowanych siedlisk ze względu na brak ich występowania;
2. rozbudowa terenów osadniczych oparta została na warunku kontynuacji funkcji;
3. wszystkie przeznaczenia muszą zawierać uciążliwości w granicach terenów inwestycyjnych.

E. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza prognoza dotyczy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie wsi Stary Górnik, Stary Otok w gminie Oława zgodnie z uchwałą nr XLIV/287/2013 Rady Gminy Oława z dnia 30.04.2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie wsi wsi Stary Górnik, Stary Otok w gminie Oława.

Dokument prognozy, opracowany jako wynik końcowy procesu planistycznego służy do umożliwienia publicznej dyskusji nad projektem zmiany planu w kontekście mogących pojawić się konfliktów i uciążliwości dla mieszkańców oraz powinien być pomocny przy podjęciu przez Radę Gminy ostatecznej decyzji o uchwaleniu zmiany planu. Dostarcza on bowiem informacji niezbędnych do uświadomienia i rozważenia, czy wynikające z wdrożenia ustaleń planu korzyści ekonomiczne i społeczne nie zostaną osiągnięte kosztem wprowadzenia konfliktów przestrzennych wynikających z lokalizacji odmiennych funkcji.

Reasumując dokument ten zawiera krótki opis istniejącego stanu zagospodarowania terenu oraz charakterystykę podstawowych cech środowiska przyrodniczego. W dalszej części prognozy zostały przeanalizowane możliwe skutki środowiskowe, które realizacja ustaleń zmiany planu potencjalnie może powodować, w rozbiciu na poszczególne komponenty środowiska w fazie realizacji oraz funkcjonowania planowanych przedsięwzięć. Następnie przeprowadzono analizę zgodności ustaleń projektu planu z celami ekologicznymi w kontekście zasad zrównoważonego rozwoju ustalonych na bazie obowiązujących przepisów. Podstawowym sposobem wizualizacji informacji jest rysunek prognozy sporządzony na rysunku projektu zmiany planu, na którym przedstawiono wyniki prognozy wpływu skutków przedsięwzięć, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu.

Wyniki prognozy skonstruowano bazując na porównaniu ocen jakości środowiska w obrębie przestrzeni objętej opracowaniem dla stanu aktualnego oraz prognozowanego.

F. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

1. Położenie i rzeźba terenu.

Gmina wiejska Oława położona jest we wschodniej części województwa dolnośląskiego, w południowo-wschodniej części subregionu wrocławskiego, w środkowej części powiatu oławskiego. Graniczy z miastem Oława oraz z gminami: Brzeg (województwo opolskie), Lubsza (województwo opolskie), Wiązów, Domaniów, Święta Katarzyna, Jelcz-Laskowice, Czernica.

Powierzchnia jej wynosi 234 km², natomiast liczba ludności: 15016 mieszkańców [2013 r. – GUS]; 0,04 % populacji województwa, 19,98 % populacji powiatu.

Główne elementy komunikacji: autostrada A-4, droga krajowa nr 94 i nr 39, drogi wojewódzkie nr 346 i nr 395, magistralna linia kolejowa relacji Wrocław – Kraków nr 132 o znaczeniu międzynarodowym; stacja w Lizawicach.

Według dziesiątego podziału regionalnego J. Kondrackiego [Kondracki J., 2003] obszar gminy wiejskiej Oława położony jest w zasięgu czterech mezoregionów fizycznogeograficznych: Pradoliny Wrocławskiej (318.52), Równiny Kąckiej (318.532), Równiny Grodkowskiej (318.533), Równiny Namysłowskiej (318.563).

Najniższy punkt w gminie położony jest na rzędnej około 123 m n.p.m. (koryto rzeki Oławy przy granicy gminy), a najwyższy – 156,5 m n.p.m. (na południe od wsi Owczary). Deniwelacja w skali całej gminy wynosi zatem 33,5 m, ale z uwagi na znaczny dystans dzielący oba skrajne punkty, nie ma ona wpływu na spadki terenu.

2. Budowa geologiczna ¹.

Wymienione mezoregiony Niziny Śląskiej, o mało zróżnicowanej rzeźbie terenu (przeważają tereny płaskie o znikomych spadkach – do 1%), istotnie różnią się pod względem struktury litologicznej wierzchnich warstw podłoża i stosunków gruntowo-wodnych. Te elementy środowiska decydują tu o uwarunkowaniach siedliskowych i budowlanych, a pośrednio – gospodarczych. Można więc na obszarze gminy wymienić cztery rejony fizjograficzne, w których powinno się prowadzić odpowiednio zróżnicowaną politykę przestrzenną i gospodarczą – stosownie do zróżnicowanych uwarunkowań przyrodniczych.

W Pradolinie Wrocławskiej, w strukturze litologicznej wierzchnich warstw podłoża, największe rozprzestrzenienie mają holocenyjskie osady rzeczne – piaski, żwiry i mułki oraz mady rzeczne, budujące terasy zalewowe rzeki Odry (a na zachód od miasta Oława – terasy Odry i Oławy łączą się w jedną terasę). Terasa zalewowa wyniesiona jest na wysokość 1-2 m nad średni poziom rzeki i oddzielona jest od wyższych teras plejstocenyjskich wyraźnym skłonem lub krawędzią morfologiczną o wysokości 1-3 m. W obrębie tej terasy występują liczne starorzecza, będące śladami zmian przepływów rzecznych. Występują też miejscami nieliczne wydmy tworzące wały o wysokości do kilku metrów.

Terasa środkowo-polska, piaszczysto-żwirowa, zachowała się (w obrębie gminy) tylko fragmentarycznie. Większy jej zwarty płat występuje w rejonie Marcinkowic i (mniejszy płat) na wschód od miasta Oława. Wysokość tej terasy, określanej jako terasa niższa nadzalewowa, wynosi 3-4 m. Na jej powierzchni występują niewielkie, słabo widoczne obniżenia dolinne, zaznaczające się głównie płycej występującymi wodami gruntowymi i zagospodarowaniem użytkami zielonymi.

Znacznie większe rozprzestrzenienie posiada terasa bałtycka o wysokości 5-6 m, określona jako terasa nadzalewowa wyższa. Budują ją piaski i żwiry rzeczne, a na jej powierzchni miejscami rozwinęły się duże zespoły wydmy. Największy zespół tych form eolicznych tworzy wyraźną wyniosłość na południowy-zachód od wsi Siedlce, już w granicach miasta Oławy.

Granica pomiędzy powierzchnią terasy bałtyckiej (i zarazem mezoregionu Pradoliny Wrocławskiej) a rozciągającą się w kierunku południowo-zachodnim zdenudowaną wysoczyzną Równiny Wrocławskiej (obejmującej m.in. mezoregiony Równiny Kąckiej i Równiny Grodkowskiej) jest niewyraźna. Zamaskowana jest bowiem w wielu miejscach utworami lessowymi. Te pylaste pokrywy, najczęściej o niewielkiej miąższości, dominują w strukturze litologicznej wierzchnich warstw gruntu w zachodniej części gminy, tj. w obrębie mezoregionu Równiny Kąckiej. Dalej na południe na powierzchni rozciągają się fluwioglacjalne zasypania zalegające na glinach zwałowych moreny dennej, która wychodzi na powierzchnię tworząc rozległy płat położony na południe od wsi Gaj Oławski. Pośród tego dennomorenowego płata, w formie wydłużonej położej wyniosłości o południkowym przebiegu, wyróżnia się rozległy piaszczysto-żwirowy kem. Na wschód od tego kemu przebiega rozległa dolina rzeki Oławy, rozgraniczająca mezoregion Równiny Kąckiej od Równiny Grodkowskiej. Dolina ta w podziale regionalnym zaliczona została do tego drugiego mezoregionu. Stanowi jednak odrębną, wyróżniającą się jednostkę fizyczno-geograficzną z „pełnym” systemem teras: holocenyjską – zalewową, środkowopolską oraz bałtycką (ta druga rozciąga się po obu stronach doliny).

Na wschód od doliny Oławy, tj. na obszarze mezoregionu Równiny Grodkowskiej, dominują na powierzchni piaszczysto-żwirowe pokrywy fluwioglacjalne, pośród których na południe od wsi Osiek wyłania się fragment glin zwałowych moreny dennej. Pokrywy lessowe mają tu znacznie mniejsze rozprzestrzenienie niż w zasięgu Równiny Kąckiej, występując mniejszymi lub większymi enklawami pośród utworów morenowych albo fluwioglacjalnych. Największe ich skupienie spotyka się w sąsiedztwie doliny Oławy, gdzie częściowo „maskują” jej wschodnią granicę. Lokalnie pojawia się na powierzchni trzeciorzęd – głównie iły tworzące niewielkie enklawy pośród utworów piaszczysto-żwirowych lub gliny zwałowej i pyłów. We wciętych w omawianą równinę dolinach występują osady rzeczne holocenyjskie, a także – zwłaszcza w dolinie Psarskiego Potoku – utwory plejstocenyjskie budujące wyższe terasy, w tym głównie bałtyckie.

Położony na północ od Pradoliny Wrocławskiej mezoregion Równiny Namysłowskiej obejmuje tylko niewielki, prawie w całości zalesiony, fragment gminy (tereny rozciągające się na północ od ciągu osadniczego Bystrzyca – Janików). Mezoregion ten to zdenudowana równina denno-morenowa zbudowana z gliny zwałowej, miejscami pokryta fluwioglacjalnymi zasypaniami. W zasięgu gminy przeważają utwory piaszczysto-żwirowe.

Miąższość utworów czwartorzędowych jest na obszarze gminy silnie zróżnicowana, wynikająca z dużej zmienności w urzeźbieniu powierzchni podłoża trzeciorzędowego (tj. rzeźby podczwartorzędowej). Jak wcześniej wspomniano, utwory trzeciorzędowe pojawiają się miejscami na powierzchni (m.in. w południowej

części gminy – na wschód od doliny rzeki Oławy). Utwory te, jak i całego trzeciorzędu zalegającego w zasięgu gminy, tworzy górnioceńska seria osadów poznańskich, głównie ilów. Głębsze (podtrzeciorzędowe) podłoże gminy budują osady górnokredowe (głównie turon), a pod nimi zalegają formacje triasu, a następnie permu.

2.2. Gleby.

Zróznicowanej strukturze litologicznej podłoża odpowiada mozaikowy układ gleb. W pradolinie oraz w dolinach pozostałych cieków, zwłaszcza rzeki Oławy, dominują mady średnie lub ciężkie. W zasięgu Równiny Kąckiej, tj. w zachodniej części gminy, największy udział mają czarnoziemy (czarnoziemy wrocławskie) wykształcone na glinach pylastych, a miejscami gleby brunatne właściwe. Lokalnie występują też gleby bielcowe związane z piaszczystym i żwirowym podłożem. Ten ostatni typ genetyczny gleb dominuje natomiast w części gminy położonej w zasięgu Równiny Grodkowskiej (południowa część gminy – na wschód od doliny rzeki Oławy). Gleby brunatne występują tu jedynie względnie niewielkimi rozproszonymi enklawami pośród dominujących gleb bielcowych. Pod względem walorów użytkowych (urodzajności) w skali całej gminy przeważają gleby klasy IV – 55,8% użytków rolnych. Duży jednak udział mają gleby klasy III, stanowiąc 33,8% rolniczego areалу gminy; gleby klasy II zajmują tylko 1,6% (klasa I nie występuje). Gleby najsłabsze – V i VI klasy – zajmują 8,8% przestrzeni rolniczej gminy.

Na wschód od doliny Oławy (w zasięgu równiny) zdecydowanie dominują kompleksy produkcyjne gleb pszennych dobrych z niewielkim udziałem żytniego bardzo dobrego i pszennego wadliwego. Na wschód od doliny rzeki Oławy przeważa natomiast kompleks pszenno-wadliwy z dość dużym udziałem żytniego bardzo dobrego, a także żytniego dobrego i stosunkowo niewielkim udziałem pszenno-dobrego. W dolinie Oławy przeważają użytki zielone średnie, a w Pradolinie Wrocławskiej występują także użytki zielone bardzo dobre i dobre. W tym drugim regionie, na północ od miasta Oława (i w większości w jego granicach administracyjnych) występuje rozległy płat gleb pszennych dobrych. Użytkowane rolniczo rozłogi wsi Bystrzyca i Janików, tworzące obręb Bystrzyca, położone są natomiast w zasięgu gleb kompleksu żytniego bardzo słabego. Jest to jedyne miejsce występowania tych mało korzystnych dla produkcji rolniczej gleb w skali całej gminy.

W waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej IUNG - Puławy gmina wiejska Oława została oceniona na nieco ponad 80 punktów. Jest to wskaźnik wyższy od średniowojewódzkiego i znacznie wyższy od średniokrajowego (66,6 pkt).

Ze względu na mało zróżnicowaną rzeźbę terenu (znikome spadki) zagrożenie erozyjne gleb w gminie Oława jest oceniane jako niewielkie. W szczególnych jednak warunkach problemem może być erozja wietrzna na terenach z glebami pylastymi (podczas okresów suchych i przy braku pokrywy roślinnej).

3. Warunki klimatyczne

Gmina Oława należy do najcieplejszych rejonów w kraju, co wyraża się w szczególności łagodnymi zimami, krótkim okresem zimowym, długim natomiast okresem wegetacyjnym i lata termicznego oraz względnie wysokimi temperaturami miesięcy letnich. W regionie klimatycznym, do którego należy omawiana gmina, ścierają się wpływy kontynentalne i oceaniczne (z przewagą tych ostatnich) i zaznacza się też wpływ gór (sporadycznie docierają tu wiatry fenowe w półroczu zimowym). Reprezentatywne dla klimatu regionalnego gminy są dane ze stacji meteorologicznej w Oławie. Według wieloletniego cyklu obserwacyjnego tej stacji średnie temperatury miesięczne i roczne przedstawiają się następująco:

okres	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
średnia temperatura	-2,2	-1,2	2,8	8,3	13,7	17,2	18,8	18,0	14,3	8,7	4,0	0,2	8,5

Podany powyżej rozkład średnich wieloletnich temperatur miesięcznych i roku dotyczy okresu lat 1931-1960 (za: Program ochrony środowiska..., 2004 r.) W następnych dziesięcioleciach warunki termiczne nieco się zmieniły; przede wszystkim wyraźnie złagodniały zimy. W ogóle występują znaczne odchylenia średnich temperatur miesięcy w poszczególnych latach, zwłaszcza miesięcy zimowych; np. średnia temperatura stycznia w poszczególnych latach (tylko w okresie 1951-1980 r.) zmieniała się w przedziale od około -10,0 oC (1963 r.) do prawie +4,0 oC (1975 r.), lipca – od 15,5 oC (1979 r.) do prawie 20,0 oC (1952 r.), a średnioroczna – od 6,5 oC do 10,0 oC.

Uogólniając, podstawowe parametry charakteryzujące klimat regionu, w którym położona jest gmina Oława, przedstawiają się następująco:

- Usłonecznienie rzeczywiste i promieniowanie słoneczne:
 - całoroczne: <1500 h (około 33% usłonecznienia astronomicznego możliwego); około 3650 MJ•m²,
 - półrocza ciepłego: <1050 h (około 40% usłonecznienia astronomicznego możliwego); około 2850 MJ•m²,
 - półrocza zimowego: <400 h (około 22% usłonecznienia astronomicznego możliwego); <825 MJ•m²,
 - czerwca: około 220 h (około 54% usłonecznienia astronomicznego możliwego); około 560 MJ•m²,
 - Termika:
 - średnia temperatura roku: około 8,0 oC
 - średnia temperatura lipca: około 18,0 oC,
 - średnia temperatura stycznia: około -1,5 oC,
 - średnia temperatura kwietnia: < 8,0 oC,
 - średnia temperatura października: > 8,5 oC; nieco cieplejszy październik niż kwiecień wskazuje na przewagę wpływów klimatu oceanicznego nad kontynentalnym
 - długość okresu wegetacyjnego: > 220 dni,
 - przeciętna długość lata termicznego (średnia temperatura dobową ≥ 15 oC) > 95 dni,
 - przeciętna długość zimy (średnia dobową temperaturę ≤ 0 oC) < 60 dni,
 - liczba dni z przymrozkami (minimalna temperatura dobową ≤ 0 oC) < 110 dni,
 - liczba dni mroźnych (średnia temperatura dobową ≤ 0 oC) < 30 dni,
 - liczba dni gorących (temperatura maksymalna ≥ 25 oC) około 35 dni,
 - liczba dni upalnych (temperatura maksymalna ≥ 30 oC) 5 do 6 dni.
 - Opady atmosferyczne:
 - roczna suma opadów: około 580 mm; 65% tej sumy przypada na półrocze letnie,
 - suma opadów w lipcu (maksymalne opady w roku) < 90 mm,
 - suma opadów w styczniu: < 40 mm; najniższe sumy opadów notuje się zazwyczaj w lutym i w marcu; roczna suma opadów w poszczególnych latach może się zmieniać w przedziale od poniżej 400 mm do ponad 1000 mm
 - trwanie pokrywy śnieżnej: > 50 dni; średnia maksymalna grubość: około 10 cm, grubość maksymalna: < 40 cm,
 - liczba dni z mgłą: > 50 – należy do najwyższych w województwie (w szczególności w zasięgu Pradoliny Wrocławskiej),
 - klimatyczny bilans wodny: około +30 mm w skali roku; w półroczu letnim ujemny (około -30 mm), a w zimowym dodatni (około +80 mm),
 - Pole wiatrów:
 - dominują wiatry wiejące z północnego zachodu (kierunek Odry): 15,2% obserwacji; udział pozostałych kierunków to: południowy-wschód - 12,6%, zachód - 12,4%, południowy zachód - 12,2% (udział tego kierunku wzrasta w półroczu zimowym), wschód - 6,3%, północ - 6,3%, południe - 5,8% i północny wschód - 3,1%,
 - udział cisz: 26,1% obserwacji,
 - udział wiatrów o prędkości do 2 m/s: 43,4%, 2-5 m/s: 24,1%, > 10 m/s: 1,1% (z uwzględnieniem udziału cisz),
 - udział wiatrów o prędkościach energetycznych ($\geq 4-15$ m/s) ~ 45% (bez uwzględnienia udziału cisz).
- Największe prędkości wiatrów występują na kierunkach zachodnich (średnia ważona prędkość dla kierunku W wynosi 3,8 m/s, a dla NW 3,6 m/s przy średniej prędkości dla wszystkich wiatrów: 3 m/s). Najsłabsze wiatry wieją z kierunku NE (średnia ważona: 2,0 m/s).

Na tle powyżej scharakteryzowanych warunków klimatu regionalnego (reprezentatywnego dla części obszaru gminy położonego na równinach) indywidualnością topoklimatyczną wyróżnia się Pradolina Wrocławska, a w szczególności jej najniższa część – terasa holoceniowa, gdzie notuje się (przy określonych stanach pogodowych) większą częstotliwość inwersji termicznych, podwyższoną wilgotność powietrza, większą częstotliwość mgieł radiacyjnych, niższe minima temperatur – ogólnie mniej korzystne warunki bioklimatyczne.

4. Hydrografia

4.1. Wody powierzchniowe i zagrożenia powodziowe.

Gmina wiejska Olawa generalnie należy do zlewni rzeki Olawy oraz bezpośredniej zlewni Odry. Jedynie jej północny fragment należy do zlewni Smortawy, będącej lewobrzeżnym dopływem Odry. Sieć wód powierzchniowych gminy jest gęsta i bogata, w szczególności w zasięgu pradoliny i doliny Olawy. Największe

cieki, to rzeka Odra (21,6-kilometrowy odcinek w granicach gminy) i Oława (18,5-kilometrowy odcinek w granicach gminy). Rzeka Odra płynie tu po szerokim terasie zalewowej (holocenijskiej) tworząc łagodne łuki. W przekroju mostowym na terenie miasta.

W czasie katastrofalnej powodzi w lipcu 1997 roku Hkulm wynosiła 776 cm, a przepływ Qkulm – 3650 m³/s. Stany alarmowe na tym wodowskazy określa się na 560 cm, a absolutne – na 776 cm (na podstawie obliczeń IMGW z lat 1951-2000). Obszar zalewowy rzek: Odry i Oławy przedstawiono na obu rysunku planu – dla przepływów Q1% i Q10%) oraz dla zalewu z katastrofalnej powodzi z 1997 roku, w której przepływy i zasięg były znacznie większe niż w przypadku przepływów o określonym prawdopodobieństwie 1% (tzw. wody 100-letniej).

W zasięgu gminy znajduje się Polder Lipki-Oława o powierzchni 3000 ha, położony w północnej części gminy pomiędzy korytem Odry i Smortawy. Pełni on funkcję zbiornika przepływowego dla wód powodziowych w ilości 30,0 mln m³. Tereny wsi Stary Otok, Stary Górnik i częściowo Bystrzycy leżą na terenie polderu przeciwpowodziowego Lipki-Oława. Obiekt ten charakteryzuje się samoistnym włączeniem do pracy podczas bardzo dużych wezbrań powodziowych rzeki Odry przy przepływach w korycie ok. 950 m³/s poprzez swoje urządzenia wlotowe (przelewy wałowe). Czasza polderu a tym samym tereny w/w miejscowości napelnia się samoczynnie, a przepływ wezbrania powodziowego nie jest w żaden sposób kontrolowany. W związku z powyższym występuje wysokie ryzyko zagrożenia ludzi i mienia na obszarze przedmiotowych miejscowości. Ponadto dodatkowa zabudowa polderu lub kompleksowe nasadzenia roślinności drzewiastej (np.: zalesienia) lub krzewiastej ponad już istniejący stan spowodują znaczne ograniczenia warunków przepływu wód. Może to spowodować dodatkowe spiętrzenia, wydłużyć stagnacje wód w polderze a tym samym zwiększyć straty i szkody. Budowa polderu Kotowice nie jest przewidziana. Koncepcja budowy polderu Kotowice przedstawiona została w sporządzonym w październiku 2000 r. opracowaniu pn.: „Modernizacja wrocławskiego systemu ochrony przed powodzią – Studium programowo – przestrzenne dla miasta Wrocławia i powiatu wrocławskiego”. W koncepcji tej przewidziano między innymi utworzenie polderu sterowanego o pojemności ok. 24 mln m³, który umożliwiłby obniżenie kulminacji fali powodziowej na Odrze przed wejściem do systemu koryt i kanałów na terenie miasta Wrocławia. Okazało się jednak, że uzyskanie wymaganego przepisami zabezpieczenia przed powodzią miasta Wrocławia staje się możliwe jedynie przez połączenie działań o zasięgu ponadregionalnym z działaniami modernizacyjnymi we Wrocławskim Węźle Wodnym. Takie możliwości daje tylko znaczne zwiększenie retencji powodziowej w dorzeczu Górnej Odry, a więc budowa zbiorników przeciwpowodziowych w Raciborzu na Odrze i w Kamieńcu Żabkowickim na Nysie Kłodzkiej.

Teren wsi Stary Otok, Stary Górnik i częściowo w Bystrzycy leżą na terenie polderu przeciwpowodziowego Lipki-Oława. Obiekt ten charakteryzuje się samoistnym włączeniem do pracy podczas bardzo dużych wezbrań powodziowych rz. Odry przy przepływach w korycie ok. 950 m³/s poprzez swoje urządzenia wlotowe (przelewy wałowe). Czasza polderu, a tym samym tereny w w/w miejscowości napelnia się samoczynnie, a przepływ wezbrania powodziowego nie jest w żaden sposób kontrolowany. W związku z powyższym występuje wysokie ryzyko zagrożenia ludzi i mienia na obszarze przedmiotowych miejscowości. Ponadto dodatkowa zabudowa polderu lub kompleksowe nasadzenia roślinności drzewiastej (np. zalesienia) lub krzewiastej ponad już istniejący stan spowodują znaczne ograniczenia warunków przepływu wód. Może to spowodować dodatkowe spiętrzenia, wydłużyć stagnacje wód w polderze, a tym samym zwiększyć straty i szkody w np.: uprawach rolnych. W związku z powyższym DZMiUW we Wrocławiu Inspektorat w Oławie wnosi, aby szczególnie obręby wsi Stary Górnik, Stary Otok, a także w pewnym stopniu najniższa część obrębu Bystrzyca wyłączyć z określonego w planie kierunku rozwoju pozostawiając jedynie funkcje rolnicze, uprawy rolne bez możliwości budowy nowych obiektów, nasadzeń drzew i krzewów ograniczających warunki przepływu wezbrań powodziowych.

Oprócz głównych cieków – Odry i Oławy – w pradolinie i dolinie Oławy występuje gęsta sieć cieków drobniejszych, kanałów i rowów melioracyjnych oraz licznych starorzeczy. Względnie bogata jest też sieć hydrograficzna w obrębie równin, w szczególności na Równinie Grodkowskiej. Do najważniejszych cieków spływających z tych równin, tworzących miejscami dość szerokie doliny, należą: Zielona, Ciek Siedlecki, Ciek Zakrzowski, Kłosówka, Kuna, Lichawa, Otocznia, Bystrzycki, Miłoszowska Struga, Witówka, Kanał Katowicki, Kanał ulgi rz. Smortawy, Młynówka Bystrzycka i Młynówka Siecieborowicka, Gnojna, Pisarski Potok, Smortawa. Długość przedstawionych cieków wynosi 102,3km. Wymienić też należy kanał przerzutowy Nysa Kłodzka – Oława. Sieć hydrograficzną dopełnia tu ponadto system kanałów i rowów melioracyjnych.

Potok Smortawa, jedyny większy prawostronny dopływ Odry na terenie gminy (6,1 km), posiada niewielką szerokość swojego koryta: 3-4 m. Ma charakter nizinny, ale na niektórych jego odcinkach występują szypoty. W rejonie Bystrzycy Smortawa tworzy malownicze rozlewisko wykorzystywane rekreacyjnie. Potok ten, przepływający przez północną część gminy, odznacza się wysokimi walorami ekologicznymi i krajobrazowymi (natomiast niewielkimi – gospodarczymi). Dostępny jest dla spływów kajakowych. Ogólna długość sieci

hydrograficznej gminy (bez rowów melioracyjnych) wynosi 102,5 km, w tym koryta Odry i Olawy.

Melioracją objętych jest 6723 ha, w tym grunty zmeliorowane urządzeniami podziemnymi (drenarka) 3562ha, co stanowi 53% gruntów zmeliorowanych. W rejonie wsi Niemil znajduje się największy zespół stawów hodowlanych – 20 ha, powiązany z ciekim Gnojna.

4.2. Wody podziemne.

Według regionalizacji hydrogeologicznej (w zmodyfikowanym ujęciu) A.S. Kleczkowskiego obszar gminy Olawa należy do prowincji hydrogeologicznej nizinnej – subniecki wrocławskiej – trzeciorzędowej. Trzeciorzędowe poziomy wodonośne mają też istotne znaczenie w zaopatrzeniu gminy w wodę. Większa część obszaru gminy leży w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 321 „Kąty Wrocławskie – Olawa – Oleśnica - Brzeg”. W związku z niedotrzymaniem kryteriów ilościowych i jakościowych zachodnią część tego zbiornika (rejon Kątów Wrocławskich) postanowiono włączyć do GZWP nr 319 „Prochowice – Środa Śląska”, a pozostały (w tym w rejonie Olawy) skreślić z wykazu takich zbiorników. Jednakże w załączniku nr 2 do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy, przyporządkowania zbiorników wód podziemnych do właściwych obszarów dorzeczy, utworzenia regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz podziału obszarów dorzeczy na regiony wodne (Dz. U. 02.232.1953), GZWP nr 321 jest utrzymany. Tak więc obecny stan rozpoznania stawia określone wymogi ochronne na obszarze gminy położonym w zasięgu omawianego zbiornika, chociaż nie są to jeszcze wymogi prawne. Zbiornik ten obejmuje wody trzeciorzędowe występujące w jednej lub w dwóch warstwach. Miąższość utworów wodonośnych przekracza 20 m; w zasięgu gminy wodonośne trzeciorzędowe tworzą rynny erozyjne wypełnione piaszczysto-żwirowymi osadami mioceńskimi i plioceńskimi. Zasilanie odbywa się na drodze przesączeń poprzez półprzepuszczalne warstwy piaszczysto-ilastej serii poznańskiej. Trzeciorzędowe poziomy wodonośne są stosunkowo dobrze izolowane warstwami glin zwałowych, a zwłaszcza ilów trzeciorzędowych, dzięki czemu jakość tych wód jest generalnie dobra (klasa Ia lub Ib), z wyjątkiem nadmiernej zawartości żelaza i manganu. Są to jednak zanieczyszczenia naturalne występujące powszechnie. Ze względu na to korzystne naturalne zabezpieczenie, wokół wszystkich ujęć wód trzeciorzędowych na obszarze gminy nie wyznaczono stref ochrony pośredniej.

Wody czwartorzędowe występują na obszarze gminy, w osadach staroplejstocenijskiej kopalnej sieci rzecznej, w osadach rzecznych współczesnej sieci hydrograficznej – plejstocenijskich (terasy nadzalewowe) i holocenijskich (terasy zalewowe) oraz w utworach fluwioglacjalnych na równinach – zarówno w pokrywach tych osadów, jak i w ich międzymorenowych przewarstwieniach. Odnośnie piętra wód czwartorzędowych gmina Olawa zalicza się do struktury hydrogeologicznej doliny Olawy. Północne fragmenty obszaru gminy leżą w zasięgu GZWP nr 320 „Pradolina Wrocławska”, z którego czerpana jest woda do zasilania niektórych ujęć gminy.

Pierwszy poziom wodonośny (wyłącznie czwartorzędowy) rozprzestrzeniony jest na obszarze całej gminy – w osadach holocenijskich i plejstocenijskich w dolinach rzecznych oraz w osadach fluwioglacjalnych na wysoczyznach. Źródłem zasilania są głównie opady atmosferyczne. Wody z tego poziomu ze względu na łatwą dostępność wykorzystywane są przez liczne studnie gospodarcze. W wielu miejscach mogą być jednak skażone z uwagi na brak naturalnej izolacji warstwami słabiej przepuszczalnymi. Tak więc, oprócz naturalnej nadmiernej zawartości manganu i żelaza, występować tu mogą znaczne ilości różnego rodzaju zanieczyszczeń i skażeń. Dodać też należy, że poszczególne poziomy wód czwartorzędowych mają kontakt hydrauliczny (niektóre także z wodami powierzchniowymi), co sprzyja rozprzestrzenianiu się zanieczyszczeń. Generalnie środowisko gruntowo-wodne gminy wiejskiej Olawa należy uznać za wrażliwe na przenikanie zanieczyszczeń, zwłaszcza w dolinach rzecznych i w południowo-wschodniej części, gdzie na powierzchni dominują utwory piaszczysto-żwirowe i lżejsze gleby.

W dolinach – na niższych terasach – pierwszy horyzont wód podziemnych (wody gruntowe) występuje bardzo płytko – do 1 m głębokości, a ich zwierciadło podlega znacznym wahaniom sezonowym. Na równinach i na wyższych terasach rzecznych wody gruntowe zalegają zazwyczaj głębiej i przez to są mniej narażone na skażenie. Stwarzają też korzystniejsze warunki budowlane.

Wody podziemne głębszych (starszych) struktur hydrogeologicznych nie są rozpoznane. Mogą tu występować wody w piaskowcach przewarstwionych zlepiającami permu dolnego oraz w spękanych i skrasowiałych utworach węglanowych cechsztynu. Ten drugi kolektor powinien być zasobniejszy. Tam, gdzie w strukturze stratygraficznej brak jest utworów cechsztynu, warstwę wodonośną tworzą osady pstręgo piaskowca (trias) z niżej położonymi osadami czerwonego spagowca (dolny perm). Zasoby wód triasowych, które szacuje się na 10 mld m³, mogą być rozważane jako perspektywiczne do wykorzystania.

5. Środowisko przyrodnicze

5.1. Biotyczne elementy środowiska.

Najwyższymi walorami przyrodniczymi wyróżniają się tereny położone w pradolinie, a następnie w dolinach rzecznych przecinających równiny. Związane są one z zachowanymi dużymi fragmentami leśnymi – łągami i olsami, rzadkimi już w skali całego kraju, oraz z ekosystemami terenów podmokłych i zbiorników wodnych. Leśno-łąkowe tereny dolin stanowią ponadto korytarze ekologiczne, w tym korytarz ekologiczny doliny Odry o randze europejskiej. W strukturze gatunkowej drzewostanów leśnych głównymi elementami są: dąb szypułkowy, jesion wyniosły, jawor, lipa drobnolistna, olsza czarna, topola biała i topola górska, różne gatunki wierzby, z udziałem sosny pospolitej i świerka zwyczajnego. Na gruntach zbudowanych z grubszych warstw piaszczysto-żwirowych (np. w obrębie kemów) wprowadzono sztucznie monokultury sosnowe.

Lasy łąkowe, stanowiące najcenniejsze przyrodnicze zespoły, cechuje bogaty podszyt i runo: śnieżyca, przebiśnieg, czosnek niedźwiedzi, szczyr trwały, konwalia majowa, krokotycz pusta, paprotnik pospolity. Cenne zespoły florystyczne związane są też ze strefami brzegowymi (zespoły wodno-łąkowe) cieków i naturalnych zbiorników wodnych (starorzeczy): arcydzięgiel nadbrzeżny, okrzemka bagienna, rutewka żółta, żywokost lekarski, trzcina pospolita, pałka nerkolistna, grążel żółty.

Tereny w pradolinie, gdzie zachowały się w dużym stopniu cechy naturalne środowiska, stanowią też siedliska dla licznych gatunków zwierząt. W kompleksie leśnym położonym pomiędzy miastem Oława a miejscowością Bystrzyca gniazdują m.in.: bocian czarny, kunia rdzawa, kruk, trzmielojad, muchówka białoszyja, dzięcioł zielono-siwy, dzięcioł średni, siniak, kolarz i jastrząb. Łąki zalewowe nad Odrą (strefa międzywala na odcinku od miasta Oława do zachodniej granicy gminy) stanowią siedliska dla takich gatunków, jak: nurogęś, pustułka, dziwoń, stokon, jarzębatka, strumieniówka, świerszczak, świergotek łąkowy. Tereny rozlewisk rzecznych stanowią miejsce żerowisk i postoju ptactwa wędrownego. Bardzo cenne są fragmenty starorzeczy i pozostałości starych wyrobisk zarośnięte roślinnością szuwarową. Stanowią one miejsca występowania licznych gatunków drobnych zwierząt i ptactwa.

5.2. Istniejące obszary chronione.

5.2.2. Pomniki przyrody.

Lp.	Miejscowość	Pomnik przyrody	Gatunek	Numer rejestru/Decyzja	Miejsce lokalizacji
7.	Stary Górnik	grupa dębów	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Numer rejestru: 261 Decyzja Nr 1/82 z dnia 21.01.1982 r.	Leśnictwo Oława – oddział 153n, w północno-wschodniej części oddziału
8.	Stary Górnik	grupa dwóch dębów	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> o obw. 457 cm	Numer rejestru: 262 Decyzja Nr 2/82 z dnia 21.01.1982 r.	Leśnictwo Oława – oddział 153f, w południowo-zachodniej części oddziału, około 20 m od drogi oddziałowej
10.	Stary Górnik	pojedynczy dąb	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> o obwodzie 260 cm	Uchwała Nr XXXIV/344/2005 Rady Gminy Oława z dnia 25 października 2005r.	W pasie drogi gminnej gruntowej Stary Górnik – Stary Otok, na działce nr 423/1, AM 1, w obrębie wsi Stary Górnik, w odległości 110 m od domu mieszkalnego (nr 6) leśnictwo Oława oddz. 153n, w północno-wschodniej części wydzielania
11.	Stary Górnik	grupa dębów 10 szt.	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Numer rejestru: 261 Decyzja Nr 1/82 z dnia 21.01.1982 r.	Leśnictwo Oława – oddział 153n, w północno-wschodniej części wydzielania

Lp.	Miejscowość	Pomnik przyrody	Gatunek	Numer rejestru/Decyzja	Miejsce lokalizacji

W Pradolinie Wrocławskiej ustanowiono Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków (OSOP) NATURA 2000 „Grądy Odrzańskie”, ponadto utworzono Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Grądy w Dolinie Odry” na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. (Dz. U. Nr 229, poz. 2313) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 179 poz. 1275). Obejmuje on najcenniejsze przyrodniczo tereny w północnej części gminy wchodzącej w zasięg doliny Odry i Smortawy.

5.2.1. Obszary Natura 2000

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Grądy w Dolinie Odry” PLH020017

➤ Ogólna charakterystyka obszaru:

Obszar obejmuje kilka kompleksów leśnych w dolinie Odry pomiędzy Wrocławiem a Oławą. Do obszaru włączono również fragmenty samej doliny rzecznej. Teren o dużej mozaice siedlisk – od suchych muraw i fragmentów borów na wydmach piaszczystych po roślinność wodną i szuwarową starorzeczy i oczek wodnych. Duża część fitocenozy łąkowej jest przekształcona w wyniku odcięcia od zalewów po obwałowaniu koryta Odry, jednak przy największych powodziach są one zalewane. Śródlądowe polany wyróżniają się bogatą florą, a ich najcenniejsze fragmenty zachowały się na terenach wodonośnych Wrocławia.

➤ Status ochrony:

Obszar w większości nie jest chroniony. Obejmuje rezerwat przyrody: Zwierzyniec (7,73 ha; 1958), Kanigóra (5,12 ha; 1958), Grodziska Ryczyńskie (1,83 ha; 1958), Łacha Jelcz (6,9 ha; 1949), użytek ekologiczny: Zimowitowa Łąka (2,17 ha; 1994). Projektuje się utworzenie Parku Krajobrazowego Doliny Środkowej Odry. Proponuje się utworzenie kolejnych 5 rezerwatów, 4 zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, 7 użytków ekologicznych.

- łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum) 26.63%
- niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris) 6.64%
- zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion) 4.27%
- starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion 2.71%
- górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 2%
- łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródliskowe) 1.8%
- łąki selemicowe (Cnidion dubii) 0.87%
- grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum) 0.5%
- ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae) 0.23%
- ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium) 0.21%
- wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi 0.03%
- Ssaki wymienione w Załączniku II
- bóbr europejski, mopek, nocek Bechsteina, nocek duży, nocek łydkowski, wydra
- Ssaki inne:
- borowiec wielki, gacek brunatny, Glis glis, karlik malutki, mroczek późny, nocek rudy
- Ptaki wymienione w Załączniku II:
- Alcedo atthis, Caprimulgus europaeus, Ciconia ciconia, Ciconia nigra, Circus aeruginosus, Crex crex, Dendrocopos medius, Dryocopus martius, Emberiza hortulana, Ficedula albicollis,
- Ficedula parva, Grus grus, Haliaeetus albicilla, Ixobrychus minutus, Lanius collurio, Lullula arborea, Milvus migrans, Milvus milvus, Pernis apivorus, Picus canus, Porzana parva, Sylvia nisoria
- Ptaki migrujące inne:
- Anas crecca, Ardea cinerea, Bucephala clangula, Charadrius dubius, Coturnix coturnix, Falco subbuteo, Gallinago gallinago, Lanius excubitor, Mergus merganser, Podiceps grisegena, Podiceps nigricollis

- Gady i Płazy wymienione w Załączniku II:
 - *Anguis fragilis*, *Bufo bufo*, grzebiuszka ziemna, jaszczurka zwinka, *Lacerta vivipara*, *Natrix natrix*, ropucha zielona, rzekotka drzewna, *Triturus vulgaris*, żaba jeziorkowa, żaba moczarowa, żaba trawna, żaba wodna
- Ryby wymienione w Załączniku II:
 - kielb białopłetwy, koza, koza złotawa, piskorz, różanka
- Bezkręgowce wymienione w Załączniku II:
 - barczatka kataks, czerwonończyk nieparek, kozioróg dębosz, modraszek nausitous, modraszek telejus, pachnica dębowa, przeplatka matura
- Rośliny inne:
 - *Allium scorodoprasum*, *Asarum europaeum*, *Cephalanthera damasonium*, *Cnidium dubium*, *Colchicum autumnale*, *Dactylorhiza maculata*, *Dactylorhiza majalis*, *Daphne mezereum*, *Epipactis albensis*, *Epipactis helleborine*, *Galanthus nivalis*, *Gentiana pneumonanthe*, *Gladiolus imbricatus*, *Helichrysum arenarium*, *Iris sibirica*, *Lathyrus palustris*, *Melampyrum cristatum*, *Nuphar lutea*, *Nymphaea alba*, *Salvinia natans*, *Trapa natans*, *Vinca minor*, *Viola stagnina*
- Klasy siedlisk:

las liściaste 48 %, łąki i pastwiska 15 %, grunty orne 14 %, tereny rolnicze z dużym udziałem elementów naturalnych 13 %, lasy mieszane 5 %, cieki wodne 2 %, lasy iglaste 1 %, lasy w stanie zmian 1 %, zbiorniki wodne 1 %, tereny luźno zabudowane 0 %, miejsca eksploatacji odkrywkowej 0 %, tereny przemysłowe 0 %, złożone systemy upraw i działek 0 %

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków (OSOP) NATURA 2000 „GRĄDY ODRZAŃSKIE” PLB020002

➤ Ogólna charakterystyka obszaru:

Obszar obejmuje 70-cio kilometrowy odcinek doliny Odry między Narokiem a Wrocławiem. Dolina pokryta jest lasami, łąkami, pastwiskami i polami uprawnymi. Lasy składają się przede wszystkim z drzewostanów dębowo-grabowych, jednakże zachowały się małe płyty zadrzewień olszowo-wiązowych i wierzbowo-topolowych. Znajdują się tu liczne cieki wodne, stare koryta rzeczne, pozostałości rozlewisk i stawów. Teren jest silnie zmeliorowany.

➤ Status ochrony:

Występują następujące formy ochrony: Rezerwat Przyrody: Grodzisko Ryczyńskie (1,8 ha) Kanigóra (5,1 ha) Łacha Jelcz (6,9 ha) Zwierzyniec (9,0 ha) Park Krajobrazowy: Stobrawski (52637,0 ha)

➤ Ptaki wymienione w Załączniku II:

Alcedo atthis, *Caprimulgus europaeus*, *Ciconia ciconia*, *Ciconia nigra*, *Circus aeruginosus*, *Crex crex*, *Dendrocopos medius*, *Dryocopus martius*, *Emberiza hortulana*, *Ficedula albicollis*, *Ficedula parva*, *Grus grus*, *Haliaeetus albicilla*, *Ixobrychus minutus*, *Lanius collurio*, *Lullula arborea*, *Milvus migrans*, *Milvus milvus*, *Pernis apivorus*, *Picus canus*, *Porzana parva*, *Sylvia nisoria*.

➤ Ptaki migrujące inne:

Anas crecca, *Ardea cinerea*, *Bucephala clangula*, *Charadrius dubius*, *Coturnix coturnix*, *Falco subbuteo*, *Gallinago gallinago*, *Lanius excubitor*, *Mergus merganser*, *Podiceps grisegena*, *Podiceps nigricollis*

➤ Ryby wymienione w Załączniku II: minóg strumieniowy

➤ Rośliny inne:

Carex davalliana, *Carex umbrosa*, *Dianthus superbus*, *Rosa gallica*, *Salvinia natans*, *Trapa natans*

➤ Klasy siedlisk:

Grunty orne 40 %, lasy liściaste 26 %, łąki i pastwiska 14 %, tereny rolnicze z dużym udziałem elementów naturalnych 9 %, cieki wodne 5 %, lasy mieszane 3 %, złożone systemy upraw i działek 2 %, lasy w stanie zmian 1 %, zwarta zabudowa miejska 0 %, tereny przemysłowe 0 %, lasy iglaste 0 %, zbiorniki wodne 0 %, tereny luźno zabudowane 0 %.

5.3. Obszary zasługujące na ochronę

Przewiduje się utworzenie kolejnego obszaru NATURA 2000 – ostoi jelonka rogacza „Jelonek w Jankowie”. Przewiduje się w przyszłości utworzenie Nadodrzańskiego Oławsko-Wrocławskiego Parku Krajobrazowego.

5.5. Uwarunkowania wynikające z charakteru i stanu środowiska przyrodniczego.

Gminę wiejską Oława pod względem uwarunkowań ekofizjograficznych podzielić można na trzy różne strefy, w których powinna być prowadzona odpowiednio (stosownie do tych uwarunkowań) odmienna polityka przestrzenna. Strefy te pokrywają się generalnie z mezoregionami według podziału J. Kondrackiego:

- strefa pradolinna (mezoregion Pradolina Wrocławska) i doliny rzeki Oławy,
- strefa równiny o wysokich walorach przestrzeni rolniczej, pokrywająca się z mezoregionem Równiny Kąckiej,
- strefa o przewadze utworów przepuszczalnych w strukturze litologicznej podłoża i lżejszych gleb pokrywająca się z mezoregionem Równiny Grodkowskiej (z wyłączeniem doliny Oławy rozgraniczającej obie równiny).

Strefę pradoliny oraz doliny rzeki Oławy cechują wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe, których ochronie powinny być podporządkowane wszelkie formy zagospodarowania. Generalnie występują tu mało korzystne dla zabudowy warunki fizjograficzne (w tym bioklimatyczne), a występujące zagrożenia powodziowe wykluczają możliwość wprowadzania trwałej zabudowy na znacznych terenach (z wyjątkiem obiektów i instalacji specjalnych). W szczególności wyłączone spod zabudowy powinny być tereny międzywala oraz poldery (istniejące i planowane). Działania przeciwpowodziowe (podejmowane w skali ponadgminnej) powinny – jako uwarunkowanie zewnętrzne – podporządkowywać inne formy zagospodarowania w tej strefie.

Osadnictwo oraz pewne formy rolnictwa (raczej ekstensywnego) mogą się rozwijać na wyższych terasach (terasach bałtyckich). W omawianej strefie – ze względu na walory przyrodniczo-krajobrazowe – występują najkorzystniejsze warunki dla rozwoju funkcji rekreacyjnych i turystycznych.

Strefę obejmującą tereny położone na zachód od doliny rzeki Oławy oraz generalnie na południowy zachód od drogi krajowej nr 94 relacji Wrocław – Opole, cechują warunki dla produkcji rolniczej należące do najkorzystniejszych w skali kraju. Walor ten – jako unikatowy – podlegać więc powinien szczególnej ochronie, polegającej na minimalizowaniu ekspansji technicznego zainwestowania, niezwiązanego z produkcją rolniczą na grunty rolne. Dominującą funkcją strefy powinno być rolnictwo, przy czym może tu być prowadzona intensywna produkcja rolnicza (oczywiście z zachowaniem określonych wymogów ekologicznych, np. poprzez zabezpieczenie cieków powierzchniowych przed napływem biogenów z rolniczej przestrzeni produkcyjnej).

Strefę obejmującą tereny położone na zachód od doliny rzeki Oławy oraz – generalnie – na południe od magistralnej linii kolejowej relacji Wrocław – Kraków, cechują zróżnicowane uwarunkowania gruntowo-wodne i mozaikowość warunków siedliskowych. Z uwagi na występującą w wielu miejscach wysoką wrażliwość środowiska gruntowo-wodnego, w produkcji rolniczej stosowane powinny być odpowiednie metody i kierunki produkcji (np. z odpowiednim ograniczaniem nawożenia). Miejscowości położone w tej strefie powinny być w pierwszej kolejności objęte inwestycjami z zakresu porządkowania gospodarki ściekowej.

Zasoby wód podziemnych (użytkowych) – trzeciorzędowych i czwartorzędowych – są wystarczające dla obecnych i przyszłych potrzeb gminy, a jakość tych wód jest zadowalająca.

Gmina jest uboga w surowce; udokumentowano jedynie złoża kruszywa naturalnego, eksploatowanego tylko w rejonie Bystrzycy (przewiduje się kontynuację eksploatacji tego złoża).

Na tle województwa (zwłaszcza jego północno-zachodniej części) gmina wyróżnia się stosunkowo małą lesistością – niespełna 21% powierzchni. Lasy gminy, tworzące większe i zwarte kompleksy i koncentrujące się na obszarze pradoliny, cechują się wyjątkowo wysokimi walorami przyrodniczymi. Są to bogate gatunkowo ekosystemy (zarówno drzewostanu, jak i podszytu oraz runa), które uznać można za unikatowe w skali kraju (fragmenty lasów łęgowych). Do cennych przyrodniczo zaliczyć też należy ekosystemy wodne, wodno-lądowe i podmokłe, licznie występujące na obszarze pradoliny.

Oдноśnie stanu i jakości środowiska istotny problem dotyczy wód powierzchniowych, które wykazują wysoki stopień zanieczyszczenia. W większej części odpowiedzialność za ten stan ponoszą źródła emisji położone poza granicami gminy (uwarunkowanie zewnętrzne). Jednak istotny wpływ ma też nieuporządkowana

gospodarka ściekowa na terenach osadniczych oraz rolnictwo. Te same źródła zanieczyszczeń są odpowiedzialne za wysoki poziom zanieczyszczenia i skażenia płytkich wód gruntowych, które nie są tu naturalnie zabezpieczone nadległymi warstwami utworów słabo przepuszczalnych.

Obszar gminy wchodzi w zasięg obszaru NATURA 2000 ustanowionego na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229 poz. 2313) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 179 poz. 1275). Ponadto w gminie znajdują się 4 rezerваты przyrody, użytek ekologiczny oraz 11 pomników przyrody.

6. Środowisko kulturowe²

Plan ustala zasady ochrony środowiska kulturowego, poprzez ustanowienie:

- strefy „B” ochrony konserwatorskiej,
- strefy „K” ochrony krajobrazu kulturowego,
- strefy „E” ochrony ekspozycji,
- strefy „OW” ochrony reliktywów archeologicznych,
- ochronę obszarów zieleni historycznej,
- ochronę zabytków nieruchomych wpisanych do ewidencji zabytków,

Uwzględnienie ochrony:

- zabytkowych stanowisk archeologicznych,
- historycznego układu ruralistycznego wsi, wpisanego do ewidencji zabytków,
- historycznych urządzeń technicznych oraz dzieł inżynierskich.

7. Charakterystyka układu komunikacyjnego.

7.1. Komunikacja kołowa i kolejowa.

Gmina posiada bardzo dogodne zewnętrzne powiązania komunikacyjne o zasięgu regionalnym, ponadregionalnym, a nawet międzynarodowym:

- magistralna linia kolejowa nr 132 o znaczeniu międzynarodowym,
- autostrada A4,
- drogi krajowe: nr 94 oraz nr 39,
- drogi wojewódzkie: nr 346, nr 395, 403 i nr 455,

W powiązaniach wewnątrzgminnych i z najbliższym rejonem ważną rolę odgrywa gęsta sieć dróg powiatowych za pośrednictwem dróg nr: 1548, 1549, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1592, 1972, 1933.

Drogi gminne posiadają łączną długość 26,5 km, z czego 18 km (68%) stanowią drogi gruntowe.

Powiązania drogowe – zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne (bliższe i odległe – ponadregionalne), ocenia się jako względnie korzystne. Mniej korzystny jest stan techniczny dróg, nie odbiegający jednak od przeciętnego standardu krajowego. Brakuje też obejść terenów osadniczych, w tym miasta Oławy, na ważniejszych i ruchliwych trasach dróg.

Przez obszar gminy przebiega magistralna linia kolejowa relacji Wrocław – Kraków nr 132 o znaczeniu międzynarodowym; stacja w Lizawicach.

7.2. Żegluga i transport wodny.

Rzeka Odra stanowi szlak żeglugowy wykorzystywany przez transport towarów masowych. W niektórych koncepcjach i programach przewiduje się modernizację drogi wodnej Odry – do wymogów klasy III i tym samym ożywienie nawigacji towarowej oraz włączenie tego szlaku wodnego do europejskiego systemu transportowego. Dla gminy ten szlak transportowy nie ma i nie będzie miał także w przyszłości większego znaczenia. W przypadku jednak uruchomienia urządzeń portowych w mieście Oława, możliwa będzie (pośrednio) także obsługa gminy wiejskiej w zakresie transportu wodnego.

- W przypadku rozwoju żeglugi towarowej na rzece Odrze, gmina może korzystać z tego transportu za

² Informacje zaczerpnięto od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

pośrednictwem urzędów portowych w mieście Oława. Rozwój tego rodzaju transportu nie będzie natomiast istotnie wpływać na zagospodarowanie przestrzenne samej gminy.

8. Stan środowiska i źródła jego zagrożeń.

Na obszarze gminy nie są prowadzone pomiary monitoringowe stanu zanieczyszczeń powietrza. Najbliższy taki punkt znajduje się przy ul. Bolesława Chrobrego w Oławie, gdzie mierzone są stężenia pyłu zawieszonego, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu. Ponadto pomiary metodą pasywną prowadzone są w punkcie położonym przy ul. Jarosława Iwaszkiewicza (dwutlenek siarki i dwutlenek azotu). Oba punkty, zlokalizowane przy ruchliwych trasach komunikacyjnych, nie są reprezentatywne dla terenów wiejskich gminy Oława. Wyniki pomiarów w tych punktach charakteryzują bowiem środowisko zurbanizowane i to obciążone znacznie ruchem komunikacyjnym. Pomimo tego obciążenia nie zaobserwowano tam przekroczenia obowiązujących norm dla stężeń badanych substancji w powietrzu. Tak więc stwierdzić można, że tym bardziej dla wiejskiej gminy Oława problem jakości powietrza nie powinien mieć istotnego znaczenia.

Z pewnością występuje sezonowa zmienność w emisji zanieczyszczeń powietrza. Wyraźnie zwiększa się stężenie pyłu zawieszonego, a także dwutlenku siarki (SO₂) i dwutlenku azotu (NO₂) w okresie grzewczym. Wykazały to pomiary w punkcie pomiaru pasywnego w Oławie, a w przypadku pyłu zawieszonego także w punkcie przy ul. Bolesława Chrobrego. Brak wyraźnej, sezonowej zmienności stężenia w zakresie SO₂ i NO₂ w tym drugim punkcie wynika z silnie zaznaczonej tu dominacji ruchu drogowego, jako źródła emisji zanieczyszczeń powietrza. Przez analogię stwierdzić można, że na obszarach wiejskich gminy Oława także występuje wyraźne pogorszenie jakości powietrza w okresie zimowym. Przeważają tu bowiem przestarzałe indywidualne systemy ogrzewania, oparte na wysokoemisyjnych paliwach stałych. O przekroczeniu norm emisji nie może tu być jednak mowy – także w sezonie grzewczym.

Odnosnie klimatu akustycznego na obszarze omawianej gminy podstawowym źródłem pogorszenia jego jakości jest komunikacja. Na hałas komunikacyjny najbardziej narażeni są mieszkańcy budynków zlokalizowanych w szczególności wzdłuż najbardziej ruchliwej drogi krajowej nr 94 relacji Wrocław – Opole, a więc we wsiach: Gać, Godzikowice, Stanowice, Marcinkowice i Jankowice. Za uciążliwą uznaje się też drogę wojewódzką nr 396, łączącą miasto Oława z autostradą A-4 i przechodzącą przez wieś Gaj Oławski. Należy też liczyć się ze wzrostem ruchu na tej drodze, a więc i ze wzrostem emisji hałasu.

Największe problemy dotyczące stanu środowiska w gminie wiążą się ze środowiskiem wodnym. Przede wszystkim obserwuje się znaczny stopień zanieczyszczenia głównych cieków przepływających przez gminę – Odry i Oławy. Przeważają wody pozaklasowe, przy braku wód spełniających wymagania określone dla klasy I i II, a okresowo także klasy III (według poprzednio obowiązującej klasyfikacji jakości wód powierzchniowych). Warto przy tym przypomnieć, że docelowo dla wód rzeki Oławy założono czystość wód odpowiadającą klasie I, a dla Odry – klasy II (z 60% udziałem klasy I). Chociaż w ostatnich latach obserwuje się pewną poprawę jakości wód w rzekach, to daleko jeszcze do osiągnięcia założonych standardów. Szczególne znaczenie ma tu jakość wód rzeki Oławy, z której zasilane są ujęcia dla miasta Wrocławia, a rzeka ta jest głównym i największym odbiornikiem ścieków wytwarzanych na terenie gminy, chociaż oczywiście większość zanieczyszczeń odpowiedzialnych za jej stan pochodzi spoza gminy Oława. Na podstawie badań wody rzeki Oławy powyżej ujęcia Kanału Przerzutowego Nysa Kłodzka – Oława, jej jakość według nowoobowiązującej klasyfikacji oszacowano (nieoficjalnie) na V klasę – oznaczającą wodę o złej jakości, a na odcinku poniżej tego ujścia – aż do przekroju poniżej Siechnic – na klasę IV – oznaczającą wody o niezadowalającej jakości. Również wody wspomnianego Kanału Przerzutowego, zasilającego pośrednio (poprzez rzekę Oławę) ujęcia wrocławskie, oszacowano na klasę IV. Jakość wód w obu tych ciekach powinny – ze względu na sposób ich wykorzystywania – odpowiadać klasie I lub II (według nowej klasyfikacji).

Jakość wód rzeki Smortawy – ważnej ze względu na jej walory przyrodnicze i rekreacyjne – oraz jej dopływu Śmieszki, są na całej długości dość jednolite. W zanieczyszczeniu wód główny udział mają tu substancje rozpuszczalne. W odróżnieniu od innych cieków mniejsza jest zawartość substancji biogennych dzięki wysokiemu poziomowi biokumulacji tej kategorii zanieczyszczeń przez miejscowe hydrogeniczne środowisko. Ogólnie zanieczyszczenia wód Smortawy nie przekraczają 10-30% wskaźników określonych dla III klasy czystości wód.

Największy wpływ na zanieczyszczenia głównych cieków powierzchniowych w gminie Oława mają źródła znajdujące się poza granicami tej gminy. Na terenie samej gminy największą odpowiedzialność przypisać można nieuporządkowanej gospodarce ściekowej w jednostkach osadniczych, zwłaszcza że są one w wysokim stopniu zwodociągowane. Za drugie istotne źródło zagrożenia uznaje się intensywne rolnictwo, zwłaszcza na

obszarach o lżejszych glebach i o wrażliwszym środowisku gruntowo-wodnym, czyli głównie w części gminy położonej na wschód od doliny rzeki Oławy (południowo-wschodnia część gminy) oraz na terenach dolin rzecznych.

Intensywne rolnictwo – obok nieuporządkowanej gospodarki ściekowej w miejscowościach wiejskich – stanowi też poważne źródło zanieczyszczenia wód podziemnych, zwłaszcza wód gruntowych. Na obszarze wiejskiej gminy Oława nie prowadzi się badań monitoringowych wód podziemnych. Stwierdzona względnie dobra jakość wód w ujęciach pobierających wodę z warstw trzeciorzędowych i głębszych czwartorzędowych jest dość wysoka, odpowiadająca klasie Ia lub Ib, a występujące (w stosunku do wymogów jakości wody pitnej) nadmierne stężenia żelaza i manganu nie są antropogenicznego pochodzenia (patrz też rozdział 5.5.2).

W odróżnieniu od użytkowych wód trzeciorzędowych lub głębszych czwartorzędowych, wody gruntowe w gminie mogą być znacząco zanieczyszczone i skażone. W większej części nie pokrywa je bowiem warstwa utworów słabo przepuszczalnych.

8.1. Klimat akustyczny

Hałas stanowi jedno ze źródeł zanieczyszczenia środowiska, wzrastające w ostatnich latach w związku z rozwojem komunikacji i postępującą urbanizacją. Odczuwany jest przez ich mieszkańców jako jeden z najbardziej uciążliwych czynników wpływających ujemnie na środowisko i samopoczucie.

Hałasem nazywa się każdy dźwięk, który w danych warunkach jest określony jako szkodliwy, uciążliwy lub przeszkadzający, niezależnie od jego parametrów fizycznych. Odczucie hałasu jest więc bardzo subiektywne i zależy od wrażliwości słuchowej poszczególnych jednostek. Zespół zjawisk akustycznych zachodzących w środowisku, określony za pomocą parametrów akustycznych czasu i przestrzeni nazywa się umownie klimatem akustycznym środowiska zewnętrznego. Uciążliwość hałasu dla organizmu zależy od natężenia dźwięku, jego częstotliwości i czasu trwania.

Podstawę prawną działań w zakresie ochrony środowiska przed hałasem stanowi przede wszystkim ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określało Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska.

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 poz. 112) (Tabela 1). Na badanym obszarze nie identyfikuje się terenów chronionych przed hałasem.

Tabela 1

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego	65	56	55	45

	b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe 2) d) Tereny mieszkaniowo-usługowe				
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców 3)	68	60	55	45

Objaśnienia:

1) Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

2) W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

3) Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Na terenie gminy występuje w zasadzie jeden główny rodzaj hałasu (według źródła powstawania) tj. hałas komunikacyjny pochodzący od środków transportu drogowego.

Hałas komunikacyjny jest aktualnie podstawowym źródłem zakłóceń klimatu akustycznego środowiska. Związany jest z pojazdami samochodowymi (na terenie gminy w minimalnym stopniu). Poziomy dźwięku środków komunikacji drogowej są wysokie i wynoszą nawet 75-90 dB, przy dopuszczalnych natężeniach hałasu w środowisku, w otoczeniu budynków mieszkalnych do 50 dB w porze nocnej i do 60 dB w porze dziennej.

Omawiając uciążliwość hałasu, należy również rozważyć uciążliwość wibracji występujących w środowisku. Szkodliwość wibracji zależy od wielkości natężenia źródła charakteru zmian, w czasie oraz długotrwałości działania. Na wibracje narażony jest każdy człowiek zarówno w pracy jak i w życiu codziennym. Wibracje i wstrząsy, podobnie jak hałas, przenoszone są przez wzbudzone do drgań konstrukcje budynków mieszkalnych. Przyczyną powstawania wibracji jest m.in. komunikacja samochodowa. Wartość wibracji nie jest unormowana. Skutkiem oddziaływania wibracji na człowieka są zmiany w układzie nerwowym, krążenia, narządach ruchu oraz układzie pokarmowym. Dlatego też wibracje należy zmniejszać lub likwidować w miejscach ich powstawania.

8.2. Zanieczyszczenie powietrza.

Zanieczyszczenie powietrza to gazy oraz aerozole (cząstki stałe i ciekłe unoszące się w powietrzu), które zmieniają jego naturalny skład. Mogą one być szkodliwe dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin, a także niekorzystnie wpływać na glebę, wody i inne elementy środowiska przyrodniczego.

Na stan czystości powietrza na terenie gminy Olawa mają wpływ emisja zanieczyszczeń ze źródeł energetyczno-grzewczych i przemysłowych (technologicznych) zlokalizowanych na obszarze gminy, emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych – powstających podczas spalania paliw w silnikach samochodowych, napływ zanieczyszczeń z ośrodków przemysłowych zlokalizowanych poza terenem gminy, warunki meteorologiczne wpływające na rozprzestrzenianie zanieczyszczeń powietrza, a także ukształtowanie powierzchni terenu i jego zagospodarowanie.

Ze względu na rolniczy charakter gminy, nie występują na jej terenie znaczące emitory zanieczyszczeń powietrza. Istniejące zakłady produkcyjno-usługowe, obiekty użyteczności publicznej oraz indywidualne źródła ogrzewania domów stanowią jedynie tzw. lokalne źródła zanieczyszczeń. Oddziaływanie emisji z tych obiektów, chociaż ma jedynie lokalny charakter, może stanowić istotne źródło uciążliwości dla okolicznych mieszkańców, tym bardziej że w większości paleniska te charakteryzują się niską sprawnością a najczęściej wykorzystywanym paliwem jest węgiel kamienny, koks i drewno.

Na zanieczyszczenie powietrza znacznie wpływają substancje emitowane przez pojazdy. Badania stanu zanieczyszczenia powietrza węglowodorami aromatycznymi wskazują na wysoki stopień narażenia ludzi na skutki emisji szkodliwych substancji zawartych w spalinach samochodowych. Szczególnie wysokie zagrożenia stwarzają wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, w tym benzo(a)piren oraz lotne związki organiczne takie jak benzen i jego alkilopochodne. Ponadto emisja benzo(a)pirenu związana jest z używaniem węgla kamiennego do produkcji ciepła, szczególnie w małych kotłach z rusztem stałym i w nisko sprawnych paleniskach indywidualnych.

Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Podstawę oceny jakości powietrza stanowi określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031) poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych oraz alarmowe. Oceny

jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi wykonano dla następujących zanieczyszczeń: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, ozonu, benzenu, pyłu zawieszonego PM₁₀, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w pyłe PM₁₀ oraz pyłu zawieszonego PM_{2.5}. Badania jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego prowadzone są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Podział kraju na strefy został wprowadzony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r., poz. 914). Według tego podziału, obszar gminy wiejskiej Oława znajduje się w strefie dolnośląskiej. Obecnie obowiązuje podział, według którego strefę stanowi: aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy, miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy, pozostały obszar województwa. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i 10 kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z następujących klas: A (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych), B (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nieprzekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji), C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny, poziomy docelowy), D1 (jeżeli poziom stężenia ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego), D2 (jeżeli poziom stężenia ozonu przekracza poziom celu długoterminowego).

8.2.1. Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za rok 2011 wg kryteriów ochrony zdrowia, strefa dolnośląska, pod względem poziomów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, arsenu, kadmu i niklu kwalifikuje się do klasy A, w której nie stwierdza się przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń i zaleca się utrzymanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie. Natomiast ze względu na zanieczyszczenie pyłem zawieszonym PM₁₀, ozonem, tlenkiem węgla i benzo(a)pirenem strefa została zakwalifikowana do klasy C, co skutkuje koniecznością opracowywania programu ochrony powietrza.

8.2.2. Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony roślin

Poziom zanieczyszczenia powietrza na terenach pozamiejskich uzależniony jest w dużym stopniu od napływu zanieczyszczeń z dużych zakładów energetycznych i przemysłowych zlokalizowanych zarówno na terenie kraju, jak i poza jego granicami. Zanieczyszczenia, emitowane z wysokich kominów, są przenoszone z masami powietrza na duże odległości i rozpraszane na znacznym obszarze, przyczyniając się do wzrostu zanieczyszczeń w rejonach oddalonych od źródeł emisji. Podstawowym zadaniem stacji „ekosystemowych”, badających poziom zanieczyszczeń na terenach rolnych, jest określenie stopnia narażenia roślin na zanieczyszczenia powietrza oraz dostarczanie informacji o ich transgranicznym przepływie. Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego według kryteriów dla ochrony roślin wskazane jest opracowanie programu ochrony powietrza w strefie dolnośląskiej ze względu na ponadnormatywne stężenia ozonu. Stężenia dwutlenku siarki oraz tlenków azotu nie były przekroczone i znalazły się w klasie A.

8.3. Jakość wód powierzchniowych

Podstawowym aktem prawnym określającym zasady gospodarowania zasobami wodnymi jest Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 roku (Dz.U.2012.145 j.t. z późniejszymi zmianami) wraz ze szczegółowymi przepisami wykonawczymi, tj. rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz.U.2011.258.1549) oraz rozporządzeniem z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz.U.2011.258.1550).

Badania jakości wód powierzchniowych prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Zanieczyszczenie wód trzeciorzędowych ma charakter naturalny. Dotyczy to w szczególności zawartości żelaza i manganu, które przekraczają dopuszczalne normy dla wód pitnych. Jednak według raportów WIOŚ wody użytkowe gminy Oława zalicza się do Ia i Ib klasy czystości, a więc do wód wysokiej jakości. Chociaż monitoringu wód czwartorzędowych na obszarze gminy nie prowadzi się to można przypuszczać, że wody te, zwłaszcza płytsze, mogą być poważnie zanieczyszczone, w tym bakteriologicznie.

Największe problemy dotyczące stanu środowiska w gminie wiążą się ze środowiskiem wodnym. Przede wszystkim obserwuje się znaczny stopień zanieczyszczenia głównych cieków przepływających przez gminę - Odry i Oławy. Przeważają wody pozaklasowe, przy braku wód spełniających wymagania określone dla klasy I i II, a okresowo także klasy III. Warto przy tym przypomnieć, że docelowo dla wód rzeki Oławy założono czystość wód odpowiadającą klasie I, a dla Odry - klasy II (z 60% udziałem klasy I). Choć w ostatnich latach obserwuje się pewną poprawę jakości wód w rzekach, to daleko jeszcze do osiągnięcia założonych standardów. Szczególne znaczenie ma tu jakość wód rzeki Oławy, z której zasilane są ujęcia dla miasta Wrocławia, a rzeka ta jest głównym i największym odbiornikiem ścieków wytwarzanych na terenie gminy, chociaż oczywiście większość zanieczyszczeń odpowiedzialnych za jej stan pochodzi spoza gminy Oława. Na podstawie badań wody rzeki Oławy powyżej ujęcia Kanału Przerzutowego Nysa Kłodzka - Oława, jej jakość według nowoobowiązującej klasyfikacji oszacowano (nieoficjalnie) na V klasę - oznaczającą wodę o złej jakości, a na odcinku poniżej tego ujęcia - aż do przekroju poniżej Siechnic - na klasę IV - oznaczającą wody o niezadowalającej jakości. Również wody wspomnianego Kanału Przerzutowego, zasilającego pośrednio (poprzez rzekę Oławę) ujęcia wrocławskie, oszacowano na klasę IV. Jakość wód w obu tych ciekach powinny - ze względu na sposób ich wykorzystywania - odpowiadać klasie I lub II (według nowej klasyfikacji).

8.4. Jakość wód podziemnych

Monitoring jednolitych części wód podziemnych na obszarze województwa dolnośląskiego, prowadzi laboratorium WIOŚ we Wrocławiu oraz Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie. Badania wykonywane są w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego. Ocena stanu chemicznego została opracowana w odniesieniu do kryteriów określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz.U.2008.143.896). Większość punktów pomiarowych ujmuje płytkie poziomy wodonośne występujące przeważnie w obrębie czwartorzędowego piętra wodonośnego. Ze względu na bardzo urozmaiconą budowę geologiczną oraz zróżnicowanie litologiczne poszczególnych kompleksów stratygraficznych, wody podziemne Dolnego Śląska znajdujące się w różnych ośrodkach charakteryzują się zmienną jakością oraz są w różnych stopniach wykorzystywane. Ocena jakości zwykłych wód podziemnych w układzie pięter wodonośnych w 2010 r. wykazała zdecydowaną przewagę wód charakteryzujących się dobrym stanem chemicznym we wszystkich poziomach wodonośnych. W wodach podziemnych pochodzących z utworów kredy nie stwierdzono stanu słabego.

Oddziaływanie na środowisko gruntowo - wodne instalacji związanych z unieszkodliwianiem odpadów komunalnych jest niewielkie, gdyż odpowiadają one obecnie obowiązującym wymogom ekologicznym. Od 1999 roku działa nowoczesne międzygminne składowisko odpadów wraz z oddaną w 2003 r. sortownią odpadów (działające aktualnie pod nazwą Zakład Gospodarowania Odpadami Sp. z o. o.) zlokalizowane w obrębie wsi Gać. Składowisko odpadów ma projektowaną pojemność 1037 tys. m³ (4 kwatery) - obecnie eksploatowana jest jedna kwatera. Ponadto według „Planu gospodarki odpadami na terenie gminy Oława” znajdują się trzy inne instalacje do unieszkodliwiania odpadów przemysłowych. Są to: PPZM „Centrozłom” - składowisko odpadów w Godzikowicach, DKE Oława - składowisko Zakładu Przerobczego w Godzikowicach i „Ergis” S.A. Oława -składowisko odpadów w Owczarach (obecnie rekultywowane). Mają one łącznie zdolność do przyjęcia 262,5 tys. m³ odpadów, a nagromadziły do końca 2002 roku 77 tys. m³ takich odpadów.

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Ma to szczególnie znaczenie w dolinach rzek, gdzie występuje czwartorzędowy odkryty poziom wodonośny i jednocześnie skupione są miasta. Mniej narażone na zanieczyszczenia są poziomy zalegające głębiej lub tam, gdzie w stropowej części występuje warstwa izolacyjna. Efektem takiej budowy geologicznej jest trudniejsza wymiana wody i długotrwała odnawialność zasobów. Woda w czasie migracji ulega procesom samooczyszczania.

9. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

Brak realizacji planu, uniemożliwi kształtowanie zabudowy i zagospodarowania terenów, które do tej chwili były wyłączone z regulacji planistycznych. Tak więc, przyjęcie zmian do przedmiotowego dokumentu jest niezbędne w

celu umożliwienia prawidłowego funkcjonowania zarządzania przestrzenią w gminie.

G. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Projekt planu wprowadza nowej struktury funkcjonalno-przestrzennej dotyczącej lokalizacji zabudowy w obszarze opracowania.

W związku z powyższym, za znaczące można uznać takie ustalenia, które skutkują negatywnym oddziaływaniem na obszary chronione, przyrodniczo cenne oraz na tereny o małej odporności na antropopresję, oraz które powodują obniżenie walorów krajobrazu, ograniczają dostęp do zasobów środowiska. Jako kryterium wspomagające ocenę, które ze zidentyfikowanych wcześniej zagrożeń wywołanych realizacją ustaleń projektu planu mogą być przyczyną znaczących negatywnych skutków dla niektórych eko komponentów lub dla środowiska jako całości. W związku z tym przyjęto listę przedsięwzięć zawartą w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2010, Nr 213, poz. 1397 ze zmianami) oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięć do sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z tym rozporządzeniem, na terenie opracowania nie wystąpią takie przedsięwzięcia natomiast zostaną wyłączone grunty rolne z produkcji.

H. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

1. Prawidłowe funkcjonowanie systemu przyrodniczego gminy związane jest z jego powiązaniami z zewnętrznymi terenami chronionymi, które wchodzi w skład Systemu Obszarów Chronionych. Mogą być one bardzo silne, w przypadku występowania zbliżonych warunków siedliskowych.

Podstawowe powiązanie gminy z Ekologicznym Systemem Obszarów Chronionych zapewnia dolina rzeki Odry [17M], który jest korytarzem ekologicznym o randze lokalnej w granicach województwa Dolnośląskiego.

2. W powiązaniach zewnętrznych systemu przyrodniczego gminy z ESOCh istotne są także powiązania w skali lokalnej Dolina Odry zapewnia powiązania ekologiczne z Borami Stobrawskimi, które są obszarem węzłowym 10K Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET-PL, o randze krajowej oraz ze Stobrawskim Parkiem Krajobrazowym i projektowanym Parkiem Krajobrazowym Dolina Odry i Oławy. W granicach administracyjnych gminy warunki przyrodnicze lokalnych korytarzy ekologicznych są w znacznym stopniu nieprzekształcone, zachowując stabilny charakter. Z tego powodu istotne jest zachowanie ciągłości układu jako elementu łączącego silnie przekształcone pod względem biologicznym wnętrza gminy z terenami rolnymi i leśnymi, zachowującymi wartość biologiczną w obszarach uznanych za reprezentacyjne na tym terenie (rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne).

W związku z powyższym na terenie opracowania występują lokalne, negatywne zjawiska i przejawy degradacji środowiska, które to zachodzą w niewielkim stopniu i związane są głównie z podwyższoną emisją zanieczyszczeń do atmosfery, wzmożonym hałasem komunikacyjnym oraz degradacją gleb. Zjawiska te występują na większości terenów osadniczych tego regionu i stanowią oddziaływanie.

3. Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, to:

- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych wynikające z
- niedostateczne skanalizowanie obszaru i nadmierne użycie środków chemicznych w rolnictwie;
- degradacja klimatu akustycznego w otoczeniu dróg,
- oddziaływanie istniejących farm wiatrowych na otoczenie w zakresie emisji hałasu,
- promieniowanie elektromagnetyczne oraz wpływ na ptaki i nietoperze.

•

I. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU

Dla omawianego dokumentu istotne z punktu widzenia ochrony środowiska są priorytety wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Do najważniejszych dokumentów należy na szczeblu międzynarodowym zaliczyć:

Dyrektywy Unii Europejskiej:

- 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- Dyrektywy Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
- Dyrektywy 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
- Dyrektywy Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
- Dyrektywy 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Umowy międzynarodowe:

- porozumienia między Min. OŚZNiL RP a Państwowym Komitetem Republiki Białoruś ds. Ekologii o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska z 1992 r.,
- porozumienia między Min. OŚZNiL a Min. Leśnictwa Republiki Białoruś z 1995 r. dot. m.in. rozwoju ochrony cennych ekosystemów, gospodarki wodnej WZŚ i kłesk żywiołowych,
- porozumienia między Min. OŚZNiL RP a Departamentem OŚ Republiki Litewskiej z 24.01.1992 r. o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków NATURA 2000.

Biorąc pod uwagę specyfikę planu, najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak znacząco negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze obszaru planu i terenów do niego przyległych. Zapewnia się zachowanie terenów zieleni, części terenów rolnych, utworzenie powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, a także przebieg cieków wraz z towarzyszącymi im terenami zielonymi, które tworzą korytarze ekologiczne.

Plan miejscowy jest aktem prawa miejscowego, który stanowi narzędzie do realizacji celów ochrony środowiska zawartych w odrębnych dokumentach. Szczególnie istotne jest rozwiązywanie problemów ochrony środowiska zidentyfikowanych na szczeblu lokalnym.

W Planie realizuje się zadania z zakresu ochrony środowiska ustanowione w dokumencie „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Oława”. Program definiuje zadania z zakresu poprawy ochrony środowiska. Cele i zadania polityki mające odniesienie w projekcie planu to:

- ochrona walorów przyrodniczych gminy – w planie przyjmuje się rozwiązania zapewniające ochronę najcenniejszych przyrodniczo terenów, w tym elementów środowiska objętych ochroną prawną;
- ochrona powietrza atmosferycznego (ograniczenie emisji zanieczyszczeń z niskiej emisji) – ustala się obowiązek pozyskiwania ciepła za pośrednictwem paliw przyjaznych środowisku; przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych i podziemnych i ich ochrona, co jest zapewnione poprzez ustalenie obowiązku odprowadzania ścieków do sieci kanalizacyjnej, skąd trafiać będą do oczyszczalni;
- stopniowy wzrost wykorzystania alternatywnych źródeł energii, co realizowane jest poprzez budowę elektrowni solarnej i wiatrowej.

Rozwój energetyki wiatrowej i solarnej realizuje jeden z zasadniczych celów ustalonych w „Polityce energetycznej Polski do 2030 roku”, którym jest podniesienie udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych. Rozwój energetyki odnawialnej jest jednym z narzędzi przeciwdziałania zmianom klimatycznym.

Wiosną 2007 r. Polska przyjęła decyzję o redukcji emisji dwutlenku węgla z terenu Unii o 20% do roku 2020. Ponadto Rada Europejska przyjęła, że w 2020 r. udział odnawialnych źródeł w produkcji energii wyniesie co najmniej 20% i o tyle samo wzrośnie efektywność energetyczna.

Cele i problemy ochrony środowiska zawarte w dokumentach wyższego rzędu, opracowywanych na szczeblach ponadlokalnym, regionalnym i krajowym (np. „Program ochrony środowiska dla województwa dolnośląskiego”, „Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”), zawierają zapisy zbyt ogólne, które nie mają bezpośredniego odniesienia do planu lub ich problematyka nie jest regulowana zapisami planu.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych. Dla obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty: NATURA 2000 „Grądy w Dolinie Odry” PLH020017 „Grądy Odrzańskie” PLB020002 w województwie dolnośląskim i opolskim na lata 2014-2023 sporządzane są plany zadań ochronnych.

J. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Za znaczące można uznać takie ustalenia, które skutkują negatywnym oddziaływaniem na obszary chronione, przyrodniczo cenne oraz na tereny o małej odporności na antropopresję, powodują obniżenie walorów krajobrazu, ograniczają dostęp do zasobów środowiska, w tym dostępność do surowców mineralnych oraz polegające na wprowadzaniu do środowiska substancji i energii w ilościach mogących spowodować przekroczenie standardów jakości środowiska, przez co mają negatywny wpływ na jakość środowiska i zdrowie ludzi.

Dla bardziej szczegółowej identyfikacji tych zagrożeń przydatne będą zapisy zawarte w §5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2010, Nr 213, poz. 1397), gdzie podano uwarunkowania kwalifikowania przedsięwzięć do sporządzenia raportu. Kryteria te, nieco przeredagowane i rozwinięte będą zastosowane do analizy możliwości wystąpienia znaczących oddziaływań planowanych sposobów zagospodarowania terenu.

Dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, usługowej i terenów sportowo-rekreacyjnych, nie wystąpią uciążliwości gdyż:

- na obszarze zajęтым pod zabudowę nie stwierdzono stanowisk roślin chronionych,
- nie występuje wpływ na obszary objęte ochroną prawną;
- nie występuje wpływ na obszary wodno-błotne oraz inne o płytkim zaleganiu wód gruntowych, ze względu na brak występowania;
- nie występuje wpływ na tereny leśne;
- nie występują zmiany w spójności obszarów przyrodniczo cennych w obszarze opracowania.

Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko. Projekt planu nie przewiduje nowych przeznaczeń związanych z lokalizacją zabudowy.

Ustalenia planu nie mają negatywnego wpływ na ochronę przyrody oraz nie „będą znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000”. Przedmiotowe zmiany nie zostały zlokalizowane w obszarach, w których występują siedliska przyrodnicze oraz siedliska gatunków roślin i zwierząt natomiast obecne ich użytkowanie w formie rolniczym (grunty orne łąki) wskazując możliwe kierunki przekształceń tych gruntów.

Ustalenie planu są zgodne z poprzednio sporządzonymi planami. W zakresie ochrony środowiska ustala się, że należy dążyć do zminimalizowania uciążliwości związanych z prowadzeniem działalności

gospodarczej, m.in. poprzez wprowadzanie czystszych technologii w procesach produkcyjnych oraz różnych urządzeń zabezpieczających, ograniczeniu wprowadzanej zabudowy na nowych terenach poprzez parametr pow. biologicznie czynnej, ograniczeniu wysokości i wielkości zabudowy.

1. Oddziaływanie projektu planu na integralność obszaru Natura 2000 „Grądy w Dolinie Odry”

W niniejszym rozdziale przedstawiono szczegółową ocenę wpływu przedsięwzięcia na integralność obszaru Natura 2000, która analizuje wpływ zmiany planu na stan ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków stanowiących przedmiot ochrony obszaru a także wpływ na zachowanie struktur i procesów ekologicznych niezbędnych dla trwałości i prawidłowego funkcjonowania siedlisk przyrodniczych oraz populacji roślin i zwierząt w granicach obszarów Natura 2000.

Obszar Natura 2000 w opisywanych granicach przedmiotowego terenu obejmuje fragment doliny rz. Odry z występującymi tam siedliskami leśnymi oraz łąkowymi. Dolina tworzy korytarz ekologiczny umożliwiający przemieszczanie się roślinom, zwierzętom i grzybom.

W obrębie terenu planu oraz na terenach bezpośrednio do niego przyległych znajdują się następujące siedliska przyrodnicze:

- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*);
- 6430 Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne;
- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*;
- 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe;
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny;
- 9190-2 Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (*Betulo-Quercetum*).

Oprócz tego na omawianym obszarze Natura 2000 wyszczególnia się następujące siedliska:

- 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi
- 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*)
- 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)
- 6440 Łąki selernicowe (*Cnidion dubii*)
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion*).

W analizie wykorzystano materiały udostępnione przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Warszawie (dane w postaci rastrowej), a także prezentację pt. „Podstawowe informacje o obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty Grądy w Dolinie Odry PLH020017” autorstwa A. Wojcickiej-Rosińskiej zaprezentowanej na spotkaniu dyskusyjnym Zespołu Lokalnej Współpracy w ramach opracowania projektu Planu Zadań Ochronnych dla omawianego obszaru Natura 2000 w dniu 30 października 2012 r. w Oławie. Niektóre ze stanowisk zwierząt (ssaki) nie zostały precyzyjnie opisane. Zasięg przestrzenny siedlisk i stanowiska występowania zwierząt naniesiono na rysunek prognozy. Należy jednak zaznaczyć, że nie mają one charakter poglądowy ze względu na różnice skal i podkładów pomiędzy wykorzystanymi materiałami a rysunkiem planu.

Siedliska przyrodnicze znajdują się głównie na obszarze dolinnym i położone są w obrębie terenów zielonych opisanych jako ZL (tereny lasów oraz R i Z (tereny zieleni nieurządzonej oraz rolnicze). Poniżej przeanalizowano potencjalny wpływ planowanego zagospodarowania na stan siedlisk przyrodniczych. Wraz z pojawieniem się terenów zabudowanych nastąpią przekształcenia w strukturze gatunkowej roślin. Pojawiają się gatunki budujące zieleń urządzoną, które stanowić będą najprawdopodobniej drzewa i krzewy ozdobne. Na terenach zabudowanych i utwardzonych pojawiają się również formacje roślinności synantropijnej. Niektóre gatunki roślin synantropijnych, a także ozdobnych, ze względu na swą ekspansywność i niewielkie wymagania siedliskowe mogą wypierać roślinność naturalną z ich siedlisk. Skala i charakter tych oddziaływań na obecnym etapie nie jest jednak możliwa do ustalenia.

Chronione na obszarze Natura 2000 „Grądy w Dolinie Odry” zwierzęta stanowią gatunki związane ze środowiskiem leśnym, a także wodnym i siedliskami doliny rzecznej, które stanowią ich miejsce bytowania. Tego typu siedliska nie występują na terenach przeznaczonych pod zabudowę, co oznacza, że tereny te nie stanowią one potencjalnej przestrzeni życiowej dla chronionych gatunków. Obecnie są to tereny antropogenicznie przekształcone, zagospodarowane w postaci użytków rolnych. Nie są zatem miejscem, gdzie w sposób swobodny mogą się rozwijać siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony na obszarze Natura 2000.

Spośród zagrożeń obszaru wskazuje się m.in. na intensyfikację rolnictwa. Odstąpienie od rolniczego

zagospodarowania terenów przyległych zmniejszy napływ do środowiska gruntowo- wodnego zawartych w nawozach sztucznych i środkach ochrony roślin niepożądanych w środowisku substancji. Z punktu widzenia poprawy jakości środowiska będzie to zjawisko korzystne.

Oprócz tego potencjalne zagrożenia wiążą się z intensyfikacją ruchu pieszego i rowerowego w dolinie, która może być następstwem zwiększenia ilości mieszkańców w sąsiedztwie terenów zielonych. Zwiększona presja na tereny doliny może skutkować wydeptywaniem roślinności oraz niepożądanymi zjawiskami takimi jak palenie ognisk czy porzucanie odpadów. Istotne dla ograniczenia skutków jest poziom świadomości ekologicznej mieszkańców.

Skala takich zjawisk nie powinna powodować nieodwracalnych zmian w środowisku przyrodniczym, a więc zniszczenia siedlisk i miejsc występowania zwierząt.

1.1. Oddziaływanie na siedliska przyrodnicze.

6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Występowanie: Na opisywanym obszarze siedlisko występuje w postaci płatów na terenach R (teren rolny), WS (wód powierzchniowych).

Zagrożenia związane z przewidywanym oddziaływaniem: Nie występują.

Zgodnie z ustaleniami planu, miejsca występowania siedlisk pozostaną w dotychczasowym użytkowaniu. W ich obrębie obowiązuje zakaz zabudowy. Są to tereny zalewowe, położone za wałem przeciwpowodziowym. W ich obrębie nie dopuszcza się funkcji mogących wpłynąć na stan siedlisk, niemniej jednak należy podkreślić, że zachowanie prawidłowo wykształconego siedliska łąkowego będzie zależało od utrzymania terenów w dobrej kulturze rolnej (odpowiednie koszenie, nie zaorywanie łąk itp.). Na terenach zieleni nieurządzonej obowiązuje zakaz zabudowy oraz wprowadzania zagospodarowania innego niż obecne. Zapewnia to swobodny wzrost roślinności oraz bytowanie występujących tam gatunków zwierząt.

Środki minimalizujące wpływ przedsięwzięcia: Nie są wymagane.

Znacząco negatywne oddziaływanie na gatunek: Brak.

Ocena oddziaływania oddziaływania:

bezpośredniość	okres trwania	częstotliwość	charakter zmian	zasięg	trwałość przekształceń	intensywność przekształceń
bezpośrednie	długoterminowe	stała	pozytywny	miejscowe	odwracalne	bez znaczenia

3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*

Występowanie: Siedliska występują punktowo, w postaci niewielkich oczek wodnych, zagłębień wypełnionych wodą oraz starorzeczy w całej dolinie Odry, a także na terenach rolnych. Na terenie planu siedliska te napotkać można na terenach oznaczonych symbolami WS (tereny wód powierzchniowych śródlądowych), R (tereny rolne).

Zagrożenia związane z przewidywanym oddziaływaniem: Nie występują.

Zgodnie z ustaleniami planu, miejsca występowania siedliska pozostają w dotychczasowym użytkowaniu. Na terenach zieleni nieurządzonej obowiązuje zakaz zabudowy oraz wprowadzania zagospodarowania innego niż obecne. Zapewnia to swobodny wzrost roślinności oraz bytowanie występujących tam gatunków zwierząt.

Środki minimalizujące wpływ przedsięwzięcia: Nie są wymagane.

Znacząco negatywne oddziaływanie na gatunek: Brak.

Ocena oddziaływania oddziaływania:

bezpośredniość	okres trwania	częstotliwość	charakter zmian	zasięg	trwałość przekształceń	intensywność przekształceń
bezpośrednie	długoterminowe	stała	pozytywny	miejscowy	odwracalne	bez znaczenia

91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)

Występowanie: Na opisywanym obszarze siedlisko występuje w postaci niewielkiego fragmentu płata na terenie opisanym symbolem ZL (teren lasu).

Zagrożenia związane z przewidywanym oddziaływaniem: Nie występują.

Zgodnie z ustaleniami planu, miejsca występowania siedlisk pozostaną w dotychczasowym użytkowaniu. W ich obrębie obowiązuje zakaz zabudowy. Są to tereny zalewowe, położone za wałem przeciwpowodziowym. W ich obrębie nie dopuszcza się funkcji mogących wpłynąć na stan siedlisk. Na terenach leśnych i zieleni nieurządzonej obowiązuje zakaz zabudowy oraz wprowadzania zagospodarowania innego niż obecne. Zapewnia

to swobodny wzrost roślinności oraz bytowanie występujących tam gatunków zwierząt.

Środki minimalizujące wpływ przedsięwzięcia: Nie są wymagane.

Znacząco negatywne oddziaływanie na gatunek: Brak.

Ocena oddziaływania oddziaływania:

bezpośredniość	okres trwania	częstotliwość	charakter zmian	zasięg	trwałość przekształceń	intensywność przekształceń
bezpośrednie	długoterminowe	stała	pozytywny	miejscowe	odwracalne	bez znaczenia

2. Obszar specjalnej ochrony ptaków „Grądy Odrzańskie” PLB020002

W analizie wykorzystano materiały udostępnione przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Warszawie (dane w postaci rastrowej), a także prezentację pt. „Podstawowe informacje o Obszarze Specjalnej Ochrony ptaków Grądy Odrzańskie PLB020002” autorstwa M. Stajszczyka zaprezentowanej na spotkaniu dyskusyjnym Zespołu Lokalnej Współpracy w ramach opracowania projektu Planu Zadań Ochronnych dla omawianego obszaru Natura 2000 w dniu 30 października 2012 r. w Oławie. Zaprezentowano tam m.in. wnioski z badań terenowych przeprowadzonych w sezonie lęgowym w 2012 r.

Przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 „Grądy Odrzańskie” są następujące gatunki ptaków (gatunki ptaków z zał. I Dyrektywy Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. z oceną A, B, C ze Standardowego Formularza Danych obszaru):

- A073 Kania czarna *Milvus migrans*
- A074 Kania ruda *Milvus milvus*
- A234 Dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*
- A238 Dzięcioł średni *Dendrocopos medius*
- A321 Muchotłówka białoszyja *Ficedula albicollis*.

Regularnie występującym ptakiem migrującym nie wymienionym w zał. I Dyrektywy Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. z oceną A, B, C ze Standardowego Formularza Danych obszaru jest A039 Gęś zbożowa *Anser fabalis*.

Oprócz tego, w obrębie tego obszaru identyfikuje się następujące gatunki ptaków:

- A022 Bączek *Ixobrychus minutus*
- A030 Bocian Czarny *Ciconia nigra*
- A031 Bocian Biały *Ciconia ciconia*
- A038 Łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*
- A072 Trzmielojad *Pernis apivorus*
- A075 Bielik *Haliaeetus albicilla*
- A081 Błotniak stawowy *Circus aeruginosus*
- A120 Porzana parva
- A122 Derkacz *Crex crex*
- A127 Żuraw *Grus grus*
- A224 Lelek *Caprimulgus europaeus*
- A229 Zimorodek *Alcedo atthis*
- A236 Dzięcioł czarny *Dryocopus martius*
- A246 Lerka *Lullula arborea*
- A307 Jarzębatka *Sylvia nisoria*
- A320 Muchotłówka mała *Ficedula parva*
- A321 Muchotłówka białoszyja *Ficedula albicollis*
- A338 Gąsiorek *Lanius collurio*
- A379 Ortolan *Emberiza hortulana*

A także ptaki migrujące:

- A006 Perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena*
- A008 Zausznik *Podiceps nigricollis*
- A052 Cyraneczka *Anas crecca*
- A067 Gągoł *Bucephala clangula*
- A070 Nurogęś *Mergus merganser*
- A136 Sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*

- A153 Kszyk *Gallinago gallinago*.

Ptaki te nie stanowią przedmiotu ochrony (kod D w standardowym formularzu danych), niemniej jednak podlegają ochronie na podstawie przepisów dotyczących ochrony gatunkowej zwierząt.

W granicach obszaru planu nie stwierdza się obecności gatunków z zał. I Dyrektywy Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r., ani ptaków migrujących (gęsi zbożowej). Spośród pozostałych gatunków wskazuje się na obecność żurawia (stanowisko w odległości 600 m na wschód od granicy obszaru planu, w pobliżu koryta Odry), bociana czarnego (stanowisko w odległości ok. 1,2 km na wschód od granicy obszaru planu) oraz bielika (ok. 3,3 km na wschód od terenu planu, na terenie lasu).

Występujące na obszarze Natura 2000 „Grądy Odrzańskie” ptaki znajdują się w obrębie doliny Odry, gdzie obowiązuje zakaz zabudowy i utrzymanie dotychczasowego zagospodarowania. Skupione tam zbiorowiska leśne, łąkowe oraz związane z wodami stojącymi i płynącymi, znajdują się na terenach oznaczonych jako lasy (ZL), tereny rolne (R) oraz wody powierzchniowe (WS). Tereny, w obrębie których wskazuje się miejsce występowania ptaków, nie zmieniają swojego przeznaczenia. Utrzymanie ich w odpowiednim stanie uzależnione będzie od prowadzenia dobrej kultury rolnej.

Niewielka część terenów rolnych ulegnie zabudowaniu. Są to tereny położone w bliskiej odległości od istniejących zabudowań wsi. Oznaczać to będzie uszczuplenie potencjalnej bazy pokarmowej oraz miejsc przebywania ptaków. Należy jednak uznać, że zmniejszenie przestrzeni rolniczej nie powinno mieć przełożenia na stan populacji ptaków zasiedlających obszar Natura 2000 „Grądy Odrzańskie”. Zarówno na obszarze planu, jak i terenach przyległych zachowany zostaje duży areał terenów otwartych związanych z różnorodnymi siedliskami łąkowymi i leśnymi, a także antropogenicznymi (tereny rolne). Wpływ ten będzie miał charakter krótkotrwały jedynie w okresie budowy farm oraz na początku ich eksploatacji, w dłuższym okresie przestrzennie te wzbogacą miejsca żerowania ptaków, ze względu na zmianę użytkowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej, czyli gruntów ornych na łąki użytkowane ekstensywnie.

Potencjalne zagrożenia wiążą się z intensyfikacją ruchu pieszego i rowerowego w dolinie, która może być następstwem zwiększenia ilości mieszkańców w sąsiedztwie terenów zielonych. Zwiększona presja na tereny dolinne może skutkować wydeptywaniem roślinności, niszczeniem gniazd ptaków gniazdujących na ziemi oraz niepożądanymi zjawiskami takimi jak palenie ognisk czy porzucanie odpadów. Istotne dla ograniczenia skutków jest poziom świadomości ekologicznej mieszkańców.

Przyjęte w planie rozwiązania nie dopuszczają do realizacji funkcji mogących w sposób jednoznacznie negatywny wpłynąć na środowisko. Zapisy planu odnoszące się do gospodarki wodno-ściekowej gwarantują zabezpieczenie wód powierzchniowych i podziemnych przed przedostawaniem się zanieczyszczeń z terenów zabudowanych. Emisje zanieczyszczeń atmosferycznych z sektora komunalnego i transportowego nie powinny przełożyć się na pogorszenie stanu powietrza w regionie. Również emisje hałasu zaistniałe na planowanych szlakach komunikacji kołowej ograniczać się będą jedynie do najbliższego otoczenia.

Poniżej przedstawiono potencjalne oddziaływania na poszczególne gatunki stanowiące przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 „Grądy Odrzańskie”.

V. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

I. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ I OCENA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PLANU NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA.

Brak wpływu na środowisko ze względu na brak planowanych terenów dla których lokalizuje się zabudowę

III. SYNTETYCZNA OCENA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Realizacja ustaleń planu wywoływać będzie pewne skutki w środowisku i krajobrazie, które można zidentyfikować, jako:

[K] Korzystne - są to obszary, na których prognozowane skutki realizacji ustaleń splanu wzbogacają wartości zasobów środowiska przyrodniczego. Do grupy tej zakwalifikowano tereny oznaczone symbolami:

oznaczenie przeznaczenia	opis skutków
--------------------------	--------------

istn.	potencj.	
ZC0.1, ZL0.1- ZL0.11, WS0.1- WS0.6, ZP0.1	-	zachowanie następujących terenów tj.: zbiorniki wodne, rzeki i cieki powierzchniowe wraz z obudową biologiczną, lasów oraz innych zespołów zieleni wysokiej

[O] Neutralne - są to obszary, na których prognozowane skutki realizacji ustaleń nie wprowadzą nowych, istotnych uciążliwości dla środowiska. Do grupy tej zakwalifikowano tereny oznaczone symbolami:

oznaczenie przeznaczenia		opis skutków
istn.	potencj.	
R0.1 – R0.12, R1.1- R1.10,	-	zachowanie użytkowania rolniczego

[UC] Uciążliwe czasowo dla środowiska w nieznacznym stopniu - są to obszary, na których prognozowane skutki realizacji ustaleń planu wprowadzają niewielkie okresowe uciążliwości i zagrożenia dla środowiska. Do grupy tej zakwalifikowano tereny oznaczone symbolami:

oznaczenie przeznaczenia		opis skutków
istn.	potencj.	
MN0.1, MN0.2, MN1.1- MN1.14, MU0.1- MU0.12, MU1.1, MU1.2 U1.1	-	przekształcenie terenów już zainwestowanych, kontynuacja przeznaczenia oraz zabudowy z zachowaniem minimalnej ilości powierzchni biologicznie czynnej.

[NU] Uciążliwe dla środowiska w nieznacznym stopniu - są to obszary, na których prognozowane skutki realizacji ustaleń planu wprowadzają niewielkie uciążliwości i zagrożenia dla środowiska. Do grupy tej zakwalifikowano tereny oznaczone symbolami: Do grupy tej zakwalifikowano tereny oznaczone symbolami:

oznaczenie przeznaczenia		opis skutków
istn.	potencj.	
US0.1	-	zachowanie bądź wprowadzenie nowych terenów związanych ze sportem i rekreacją w granicach dopuszczalnego rozwoju osadnictwa oraz w ramach obszarów harmonijnie kształtowanego krajobrazu kulturowego, które nie zmienia w znaczący sposób warunków środowiska oraz nie wprowadzą nowych uciążliwości ani konfliktów

[U] Uciążliwe dla środowiska - są to obszary, na których prognozowane skutki realizacji ustaleń planu wprowadzają znaczne uciążliwości i zagrożenia dla środowiska. Do grupy tej zakwalifikowano tereny oznaczone symbolami:

oznaczenie przeznaczenia		opis skutków
istn.	potencj.	
RM0.1-RM0.6, KDG0.1-KDG0.3, KDD0.1-KDD0.8, KDPJ0.1 – KDPJ0.5, KDW0.1, WP0.1- WP0.6	-	zachowanie bądź wprowadzenie nowych terenów: zabudowy zagrodowej, infrastruktury technicznej i komunikacji, które nie zmienia w znaczący sposób warunków środowiska oraz nie wprowadzą nowych uciążliwości ani konfliktów

Syntetyczną ocenę skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska oraz sposób oddziaływania przedstawiono w poniższej tabeli:

TABELA 1

	Zagrożenia dla poszczególnych elementów środowiska												
Ustalenia planu	różnorodność biologiczna	ludzie	świat zwierzęcy	rośliny	woda	powietrze	powierzchnia ziemi	klimat	krajobraz	środowisko akustyczne	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
Funkcje istniejące													
ZC, ZL, WS, ZP, R, MN, MU, US, RM,	Oddziaływanie wtórne Stałe	Oddziaływanie pośrednie Chwilowe	Oddziaływanie pośrednie Chwilowe	Oddziaływanie wtórne Stałe	Oddziaływanie pośrednie Chwilowe	Oddziaływanie pośrednie Chwilowe	Oddziaływanie pośrednie Stałe	Oddziaływanie pośrednie Chwilowe	Oddziaływanie wtórne Stałe	Oddziaływanie pośrednie Chwilowe	Oddziaływanie wtórne Stałe	Oddziaływanie wtórne Stałe	Oddziaływanie wtórne Stałe
	negatywne	pozytywne	pozytywne	pozytywne	pozytywne	pozytywne	pozytywne	pozytywne	pozytywne	pozytywne	pozytywne	pozytywne	pozytywne
KDG, KDPJ, WP, KDD, KDW,	negatywne	pozytywne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	pozytywne	pozytywne

K. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Zgodnie z wymogami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza powinna przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogą wynikać z realizacji ustaleń planu, oraz w zależności od potrzeb, propozycje innych niż w projekcie tego dokumentu ustaleń sprzyjających ochronie środowiska.

W obszarze opracowania obowiązują ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wraz ze zmianami oraz ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które stanowią o możliwościach zagospodarowania poszczególnych nieruchomości na terenie opracowania. W ramach planu nie wyznacza się nowych terenów w obszarach Natura 2000.

W projekcie planu przyjęto rozwiązania nie powodujące negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym dla środowiska oraz nie pogarszające jakości życia i zdrowia mieszkańców gminy Olawa. Nie przedstawia się zatem dodatkowych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

L. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.

Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2016 poz. 353 z późn. zm.), prognoza oddziaływania na środowisko zawiera rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu. W przypadku dokumentów planistycznych, analiza rozwiązań alternatywnych (analiza wariantowa) nie może dotyczyć różnych wariantów dokumentu, lecz różnych możliwości osiągnięcia celów, dla których dokument jest on sporządzany. W związku z tym, brak realizacji dokumentu nie jest rozwiązaniem alternatywnym, ponieważ uniemożliwia osiągnięcia celów dokumentu.

W pierwszej kolejności dokonano analizy możliwych wariantów rozwiązań planistycznych. W związku z brakiem wprowadzenia nowych terenów związanych z trwałym zainwestowaniem nie przeprowadzono analizy wariantowej.

Ustalenia projektu planu są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego i społecznego gminy. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie gminy i wykorzystują instrumenty planistyczne służące zrównoważonemu rozwojowi terenów wiejskich oraz podmiejskich.

W związku z powyższym ustalenia projektu planu nie ingerują w sposób znaczący w tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych i zawierają rozwiązania korzystne dla środowiska na obszarach zurbanizowanych, dlatego prognoza nie prezentuje rozwiązań alternatywnych do proponowanych w ustaleniach planu uznając, że zaproponowane ustalenia są najkorzystniejsze dla środowiska w kontekście rozwoju gminy Olawa.

Zespół autorski:

mgr inż. Magda Stańczyk
dr inż. arch. Jacek Godlewski